

**IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU GODIŠNJEG PROGRAMA RADA I
POSLOVANJA HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME U 2010. GODINI**

Zagreb, travanj 2011. godine

UVOD

Normizacija je u Republici Hrvatskoj na nacionalnoj razini započela 1992. godine u okviru Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo (DZNM). Državni zavod za normizaciju i mjeriteljstvo osnovan je na temelju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu republičke uprave (Narodne novine, 73/91) te je između ostalog obavljao i ulogu nacionalnoga normirnog tijela.

Godine 2003. Hrvatski sabor donio je Zakon o normizaciji (Narodne novine 163/03) na temelju kojeg je Vlada Republike Hrvatske donijela je Uredbu o osnivanju Hrvatskog zavoda za norme (Narodne novine, 154/04, 44/05, 30/10) kao neovisne javne ustanove. Hrvatski zavod za norme počeo je s radom kao samostalna javna ustanova 1. srpnja 2005. godine.

Osnutkom Hrvatskog zavoda za norme nacionalna normizacijska djelatnost nastavljena je u HZN-u koji je od Državnog zavoda za mjeriteljstvo preuzeo materijalna sredstva i opremu te djelatnike koji su obavljali poslove u području normizacije. Od tada, u skladu sa Zakonom o normizaciji, Hrvatski zavod za norme zastupa Republiku Hrvatsku u međunarodnim i europskim normizacijskim organizacijama.

Uredbom o izmjeni Uredbe o osnivanju Hrvatskog zavoda za norme (Narodne novine 30/10) prenesena je nadležnost nad radom Hrvatskog zavoda za norme s ministarstva nadležnog za poslove znanosti na ministarstvo nadležno za poslove gospodarstva.

Zakonom o normizaciji utvrđena su načela i ciljevi hrvatske normizacije, organizacija i djelovanje Hrvatskog zavoda za norme te pripremanje i izdavanje hrvatskih norma

Hrvatska se normizacija temelji na sljedećim načelima:

- pravu dragovoljnog sudjelovanja svih zainteresiranih strana u postupku pripreme i prihvaćanja hrvatskih norma te dragovoljnoj primjeni hrvatskih norma
- konsenzusu o sadržaju hrvatskih norma
- javnosti rada u svim fazama pripreme norma i obavješćivanju javnosti o normizacijskom radu
- sprječavanju prevladavanja pojedinačnih interesa nad zajedničkim interesom
- međusobnoj usklađenosti hrvatskih norma
- uzimanju u obzir dostignutog stanja tehnike te rezultata europske i međunarodne normizacije.

Ciljevi su hrvatske normizacije:

- povećanje razine sigurnosti proizvoda i procesa, čuvanje zdravlja i života ljudi te zaštita okoliša

- promicanje kakvoće proizvoda, procesa i usluga
- osiguranje svrsishodnog korištenja rada, gradiva i energije
- poboljšanje proizvodne učinkovitosti ograničenjem raznolikosti, osiguranjem spojivosti i zamjenjivosti
- uklanjanje tehničkih zapreka u međunarodnoj trgovini.

Hrvatski zavod za norme predstavlja Republiku Hrvatsku kao punopravni član u Međunarodnoj organizaciji za normizaciju ISO (International Organization for Standardization), Međunarodnom elektrotehničkom povjerenstvu IEC (International Electrotechnical Commission), Europskom odboru za normizaciju CEN (European Committee for Standardization) i Europskom odboru za elektrotehničku normizaciju CENELEC (European Committee for Electrotechnical Standardization) te u Europskom institutu za telekomunikacijske norme ETSI (European Telecommunications Standards Institute) kao nacionalno normirno tijelo Republike Hrvatske.

Ovo Izvješće o izvršenju programa rada i poslovanja Hrvatskog zavoda za norme odnosi se na 2010. godinu.

1 DJELATNOST HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME

Djelatnost HZN-a utvrđena je člankom 5. Zakona o normizaciji i člankom 4. Uredbe o osnivanju HZN-a, tako da HZN obavlja ove poslove:

1. priprema, prihvaća i izdaje hrvatske norme i druge dokumente iz područja normizacije
2. predstavlja hrvatsku normizaciju u međunarodnim i europskim normizacijskim organizacijama
3. održava zbirku hrvatskih norma i vodi registar hrvatskih norma
4. uređuje, izdaje i raspačava hrvatske norme, druge dokumente i publikacije iz područja normizacije
5. uspostavlja i održava baze podataka o normama i drugim dokumentima iz područja normizacije te daje obavijesti o normama i drugim dokumentima
6. u službenom glasilu objavljuje obavijesti o hrvatskim normama te obavijesti o drugim dokumentima iz područja normizacije
7. osigurava informacije o nacionalnim, europskim i međunarodnim normama cjelokupnoj javnosti, a posebno gospodarstvu
8. promiče uporabu hrvatskih norma
9. nabavlja i održava zbirke europskih, međunarodnih te važnijih nacionalnih i granskih normativnih dokumenata
10. uspostavlja infrastrukturu savjetodavnih (programski odbori) i tehničkih tijela (tehnički odbori/pododbori i radne skupine) za obavljanje poslova hrvatske normizacije
11. osigurava i koordinira sudjelovanje hrvatskih predstavnika u radu međunarodnih i europskih organizacija za normizaciju
12. surađuje s nacionalnim normirnim tijelima drugih država
13. obavlja poslove informativne središnjice za WTO TBT
14. obavlja poslove kontaktne točke za Codex Alimentarius

15. obavlja poslove povezane s obavješćivanjem u području tehničkih norma i propisa
16. priprema, prihvaća i izdaje hrvatske norme za primjenu tehničkog zakonodavstva
17. uspostavlja i održava bazu podataka o hrvatskim normama povezanim s tehničkim zakonodavstvom
18. može pripremati popise hrvatskih norma uz pojedine tehničke propise za objavu u Narodnim novinama
19. izdaje službeno glasilo u kojem objavljuje obavijesti o javnoj raspravi o nacrtima hrvatskih norma, obavijesti o javnoj raspravi o nacrtima europskih norma, obavijesti o novim hrvatskim normama te obavijesti o povlačenju hrvatskih norma kao i druge obavijesti iz područja normizacije
20. uspostavlja, razvija i održava hrvatsko tehničko nazivlje
21. provodi stručnu izobrazbu u području normizacije i srodnih djelatnosti
22. surađuje s tijelima državne uprave u područjima svoje djelatnosti, posebno radi podrške provedbi tehničkoga zakonodavstva
23. surađuje s gospodarskim i drugim strukovnim udrugama, obrazovnim i znanstvenim ustanovama
24. surađuje u razvojnim i istraživačkim projektima povezanim s normizacijom.

U skladu s člankom 13. Statuta Hrvatskog zavoda za norme, djelatnost HZN-a obavlja se u skladu s pravilima međunarodnih i europskih organizacija za normizaciju te Kodeksom dobre prakse za normizaciju Svjetske trgovinske organizacije.

2 ČLANOVI HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME

Zakonom o normizaciji i Uredbom o osnivanju HZN-a utvrđeno je da radi ostvarivanja svojih interesa povezanih s hrvatskom normizacijom svaka pravna ili fizička osoba sa sjedištem odnosno prebivalištem u Republici Hrvatskoj može biti član HZN-a. Statutom HZN-a utvrđen je način sudjelovanja članova HZN-a u radu i upravljanju HZN-om, vrste članstva i način ostvarivanja članstva.

Pravilnikom o članstvu u HZN-u uređena su pitanja povezana s članstvom u HZN-u, prava i dužnosti članova, utvrđivanje iznosa članarine i način njezina plaćanja, prijavljivanje i primanje u članstvo te prestanak članstva.

Na temelju novih prijava za članstvo, Upravno je vijeće tijekom 2010. godine prihvatilo nove članove. U tablici 1. prikazani su podaci o članovima HZN-a prema vrsti članstva i pravnih osoba u skladu s odlukama Upravnoga vijeća tijekom 2010. godine.

Tablica 1 – Podaci o članstvu u Hrvatskom zavodu za norme

Vrsta članstva, vrsta pravne ili fizičke osobe	2009-12-31	2010-12-31
Članovi promatrači		
Pravne osobe koje ostvaruju dobit	17	17
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit	1	1
Fizičke osobe	1	1
Ukupno promatračkih članova	19	19
Redoviti članovi		
Pravne osobe koje ostvaruju dobit	344	343
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – javne ustanove i slično	33	32
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – HGK, HOK, HUP	2	2
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – strukovne komore ili udruge	6	5
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – strukovna društva	16	19
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – škole	3	3
Pravne osobe koje ne ostvaruju dobit – fakulteti	27	26
Fizičke osobe – pojedinci	45	48
Obrt – fizičke osobe	14	16
Ukupno redovitih članova	490	494
Tijelo državne uprave – ukupno	49	50
Ukupno članova HZN-a	558	563

Iz tablice je razvidno da je tijekom 2010. godine došlo do povećanja broja članova HZN-a, i to za 5 tako da je broj članova HZN-a na dan 2010-12-31 bio 563.

Tijela državne uprave prijavljuju se za suradnju s HZN-om i prema članku 2. Pravilnika o članstvu u HZN-u smatraju se redovitim članovima HZN-a. Na dan 2010-12-31 ukupno 50 tijela državne uprave prijavljeno je za suradnju s HZN-om, odnosno jedno tijelo više u odnosu na 2009. godinu.

Na internetskim stranicama HZN-a uspostavljeno je zaštićeno područje za članove HZN-a koje im omogućuje pristup nacionalnim, europskim i međunarodnim normizacijskim dokumentima i informacijama. Članovima HZN-a dostavljene su lozinke za pristup zaštićenom području.

U zaštićenim području, za članove HZN-a uspostavljen je i redovito se održava popis tehničkih propisa i hrvatskih norma koje služe kao podrška za

primjenu tih propisa te poveznice sa svakim pojedinim propisom u Narodnim novinama.

3 TIJELA HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME

Člankom 6. Uredbe o osnivanju HZN-a utvrđena su tijela HZN-a: Upravno vijeće, Stručno vijeće i ravnatelj.

Statutom HZN-a uređeno je osnivanje Savjeta za norme i Tehničke uprave te programskih i tehničkih odbora.

3.1 STRUČNO VIJEĆE

U skladu s člankom 6. Zakona o normizaciji, članovi HZN-a članovi su Stručnog vijeća i imaju pravo sudjelovati u njegovu radu. U skladu s Uredbom o osnivanju HZN-a, člancima 32. i 33. Statuta utvrđeni su poslovi Stručnoga vijeća i način njegova rada.

Stručno vijeće Hrvatskog zavoda za norme održalo je redovitu sjednicu 1. prosinca 2010. godine na kojoj je razmatran Izvještaj o radu HZN-a za 2009. godinu i prijedlog programa rada HZN-a za 2010. godinu.

3.2 UPRAVNO VIJEĆE

Predsjednik i članovi Upravnog vijeća HZN-a imenovani su rješenjem Vlade Republike Hrvatske 7. prosinca 2007. godine (Klasa: 080-02/07-01/144, Urbroj: 50304/2-07-01). Nakon što je član Upravnog vijeća mr. Miljenko Đukić, dipl. ing. podnio ostavku u Upravnom vijeću kao predstavnik radnika HZN-a zbog imenovanja na mjesto pomoćnika ravnatelja HZN-a, radničko vijeće predložilo je za člana Upravnog vijeća iz redova radnika gđu. Melaniju Grubić Sutara, dipl. ing. te je ona Rješenjem Vlade Republike Hrvatske (Klasa: 080-02/10-01/78, Urbroj: 50304/2-10-1) od 22. travnja 2010. imenovana članicom Upravnog vijeća.

Člankom 26. stavkom 4. Statuta HZN-a utvrđeno je da se sjednice Upravnog vijeća održavaju po potrebi, a najmanje šest puta godišnje. Upravno je vijeće tijekom 2010. godine održalo ukupno devet sjednica te je time u potpunosti ispunilo svoju statutarnu obvezu, ne samo radi praćenja stanja već i uključivanja u rješavanje svih ključnih pitanja hrvatske normizacije. Na sjednicama Upravnoga vijeća raspravljana su pitanja i donesene odluke iz njegove nadležnosti.

3.3 RAVNATELJ

U skladu s člankom 38. Statuta, ravnatelj organizira i vodi rad i poslovanje Hrvatskog zavoda za norme. Kako je dr. sc. Dragutin Funda podnio krajem

prosinca 2009. godine ostavku na mjesto ravnatelja HZN-a te je njegova ostavka prihvaćena na sjednici Vlade Republike Hrvatske 30. prosinca 2009. godine, Upravno vijeće imenovalo je na 21. sjednici održanoj 8. siječnja 2010. godine Mirka Vukovića, dipl. ing. el. za vršitelja dužnosti ravnatelja Hrvatskog zavoda za norme.

Upravno vijeće je na 22. sjednici održanoj 4. veljače 2010. godine donijelo odluku o raspisivanju javnog natječaja za izbor i imenovanje ravnatelja Hrvatskog zavoda za norme. Nakon provedenog javnog natječaja, na prijedlog ministra nadležnog za poslove gospodarstva, Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 1. srpnja 2010. godine donijela je rješenje (Klasa: 080-02/10-01/85; Urbroj: 50304/2-10-01) o imenovanju Mirka Vukovića, dipl. ing. el. ravnateljem Hrvatskog zavoda za norme.

Tijekom 2010. godine v.d. ravnatelj, odnosno ravnatelj HZN-a obavljao je poslove sukladno članku 38. Statuta HZN-a, a za svoj rad bio je odgovoran, u skladu člankom 36. Statuta Vladi Republike Hrvatske, ministru nadležnom za poslove gospodarstva i Upravnom vijeću.

4 OPĆI AKTI HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME

Opći akti Hrvatskog zavoda za norme su: Statut HZN-a, Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o radu Hrvatskog zavoda za norme, Poslovnik o radu Upravnog vijeća, Cjenik usluga HZN-a, Cjenik norma i drugih publikacija, Odluka o iznosu članarine u HZN-u te drugi akti kojima se uređuju pojedina pitanja povezana s obavljanjem djelatnosti HZN-a i odluke kojima se utvrđuju pitanja značajna za rad HZN-a.

Slijedom Izmjene Uredbe o osnivanju Hrvatskog zavoda za norme provedena je izmjena statuta koju je donijelo Upravno vijeće, a prihvatila Vlada Republike Hrvatske 4. kolovoza 2010. godine Odlukom o davanju suglasnosti na izmjene Statuta Hrvatskog zavoda za norme (Klasa: 383-01/05-02/01, Urbroj: 5030116-10-1).

Ravnatelj zavoda donio je novi Pravilnik o radu Hrvatskog zavoda za norme (u kolovozu) 2010. godine.

5 UNUTRAŠNJA PRAVILA O RADU HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME

Prema članku 13. Statuta HZN-a, djelatnost HZN-a obavlja se u skladu s pravilima međunarodnih i europskih organizacija za normizaciju te Kodeksom dobre prakse za normizaciju Svjetske trgovinske organizacije.

Tijekom 2005. godine, nakon početka rada HZN-a i provedene analize odgovarajućih dokumenata međunarodnih organizacija (ISO-a i IEC-a) i europskih organizacija (CEN-a, CENELEC-a i ETSI-ja) kojima su utvrđena pravila rada tih organizacija i njihovih članova, pristupilo se pripremi novih pravila rada HZN-a.

U postupku pristupanja Svjetskoj trgovinskoj organizaciji i potpisivanja Sporazuma o tehničkim zaprekama u trgovini (WTO TBT), Republika je Hrvatska preuzela obvezu primjene Kodeksa dobre prakse za normizaciju u radu hrvatskoga nacionalnog normirnog tijela pa su odredbe tog dokumenta, koji postavlja niz detaljnih pravila za rad nacionalne normizacije, također uvrštene u pravila rada HZN-a.

Unutrašnja pravila rada HZN-a pripremljena su u skladu s uvjetima za članstvo u europskim normirnim tijelima (CEN-u i CENELEC-) koji utvrđuju da statut i pravila rada nacionalnoga normirnog tijela moraju biti potpuno usklađena s organizacijom dragovoljne normizacije tih europskih tijela.

6 RAD HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME

6.1 RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA

Početakom 2010. godine u HZN-u je bilo zaposleno 59 zaposlenika, od toga 58 zaposlenika na neodređeno i 1 zaposlenica na određeno radno vrijeme.

Kvalifikacijska struktura je bila slijedeća:

- 1 doktor znanosti
- 5 magistara znanosti
- 34 VSS
- 2 VŠŠ i
- 17 SSS.

Prosječna starost zaposlenika bila je 44 godine. Prema zastupljenosti spolova žene su činile 60 % zaposlenika, a muškarci 40 % zaposlenika.

Tijekom 2010. godine 5 zaposlenica HZN-a bilo je na roditeljnome ili roditeljskome dopustu. Na radna mjesta zaposlenica koje u bile na toj vrsti dopusta nisu se zapošljavale druge osobe.

Od 3 zaposlenice koje su se do kraja godine trebale vratiti na svoja radna mjesta, samo se 1 zaposlenica (SSS) vratila, a 2 zaposlenice nastavile su korištenje prava na temelju Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama. Tako su do kraja godine:

- 2 zaposlenice (VSS) bile na roditeljnom, odnosno roditeljskom dopustu
- 1 zaposlenica (VSS) na dopustu zbog njege djeteta s težim smetnjama
- 1 zaposlenica (VSS) stavila je radni odnos u mirovanje (članak 22. Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama).

U kolovozu 2010. godine zaposlenica (SSS) koja je koristila mirovanje radnog odnosa kao bračni drug vojnog izaslanika RH, prekinula je korištenje istog prava te je aktivirala svoj ugovor o radu na neodređeno vrijeme sklopljen 13. siječnja 2006. godine. Njenim povratkom prekinut je ugovor o radu na određeno vrijeme sklopljen sa zaposlenicom (SSS) koja ju je mijenjala.

Tako je na dan 31. prosinca 2010. godine HZN imao 58 zaposlenika, svi na neodređeno i 1 zaposlenicu (također neodređeno) čiji je radni odnos u mirovanju do rujna 2011. godine u skladu s člankom 22. Zakona o roditeljskim potporama.

Kvalifikacijska struktura na kraju godine bila je slijedeća:

- 5 magistara znanosti
- 34 VSS
- 2 VŠŠ i
- 17 SSS

Prosječna starost zaposlenika nije se mijenjala, kao ni zastupljenost spolova.

Zbog specifičnih stručnih poslova normizacije za koje su potrebna dodatna specijalistička znanja koja se ne mogu steći redovitim školovanjem, potrebno je trajno obrazovanje zaposlenika HZN-a kako bi oni bili spremni za obavljanje svakodnevnih poslova i kako bi se omogućio njihov daljnji razvoj. Stoga su zaposlenici HZN-a tijekom 2010. godine bili uključeni u različite programe obrazovanja.

Sudjelovanje zaposlenika HZN-a na stručnim skupovima i seminarima provodilo se prema planu i uz minimalna sredstva.

HZN je s troje svojih zaposlenika sklopio ugovore o stručnom usavršavanju te je u skladu s preuzetim obvezama izvršio plaćanje troškova stručnog usavršavanja za dvoje zaposlenika, a jedan je zaposlenik u prosincu 2010. godine završio stručno usavršavanje na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu te stekao akademski naziv sveučilišni specijalist marketinškog menadžmenta.

Tijekom 2010. godine u nedostatku financijskih sredstava nije bilo moguće nastaviti redovito obrazovanje u području stranog jezika (engleski jezik) kao ni informatičko obrazovanje (ECDL).

Seminari, predavanja i radionice na međunarodnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini u organizaciji drugih organizacija na kojima su sudjelovali predstavnici HZN-a

- Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije, predavanje nastavnicima i studentima 5. godine, Zagreb, 2010-01-20
- EHR-Q - Radionica Hrvatskog društva za medicinsku informatiku - *Normizacija i certifikacija rješenja u medicinskoj informatici – usklađivanje s europskim trendovima*, 2010-01-25
- Stručni skup *Sigurnost hrane, zakoni i norme*, Zagreb, 2010-01-27
- Energetika Marketing: *Mogućnosti primjene solarnih toplinskih sustava*, Zagreb, 2010-02-25
- HDKBR/Uljanik d.d. – Stručni skup, Pula, 2010-03-05
- Hrvatska udruga za zdravo radno mjesto: *Akreditacija laboratorija – zakoni i norme*, Zagreb, 2010-03-24

- Plinarski forum, Varaždinske Toplice, 2010-03-25/26
- Međunarodno stručno savjetovanje: *Humanitarno razminiranje, prezentacija Predstavljanje izvorne HRN 1142, Humanitarno razminiranje – Zahtjevi za strojeve i ocjenjivanje sukladnosti strojeva*, Šibenik 2010-04-27/29
- EIS 2010: 20. međunarodni "Elektroinženjerski simpozij", Šibenik, 2010-05-02/05
- PiP: 2010: 21. međunarodni simpozij "Planiranje i projektiranje", Zagreb, 2010-11-11/12
- Hrvatsko društvo za kvalitetu: 10. konferencija Hrvatskog društva za kvalitetu, Šibenik, 2010-05-10/12
- Energetika Marketing: 7. hrvatski seminar o tlačnoj opremi, Zagreb, 2010-05-20
- Nacionalna i sveučilišna knjižnica – CSSU, Zagreb, 2010-06-01
- 10. međunarodno savjetovanja ljevača, Opatija 2010-06-10/12
- HMD: 3. savjetovanje *Iskustva laboratorija u primjeni HRN EN ISO/IEC 17025*, Mali Lošinj, 2010-06-14/16
- IPA 2008 Regional: *Quality Infrastructure in the Western Balkans and Turkey*, London, 2010-07-06/08
- HGK: *Normizacija u području plastike i gume*, Zagreb, 2010-09-06
- ISO/HZN: *Nacionalna radionica o društvenoj odgovornosti*, Zagreb 2010-09-9/10
- CROLAB, stručni skup 3. nacionalno savjetovanje, Varaždin, 2010-09-15/18
- Međunarodni seminar *Halal kvaliteta*, Zagreb, 2010-09-30
- ISO Regional workshop on the role of Standards in Economic Development and Trade, Makedonija, Ohrid, 2010-10-01/09
- Seminar programa usavršavanja menadžera: *Poslovne prezentacije na engleskom jeziku*, Zagreb, 2010-10-7
- HKEI 2010: *Dani ovlaštenih inženjera elektrotehnike*, Zadar, 2010-10-11
- HGK: *ISO Forum Croaticum – Društveno odgovorno ponašanje*, Zagreb, 2010-10-12
- HGK: *ISO Forum Croaticum*, Zagreb, 2010-10-12
- GOMA: 43. simpozij *Goriva 2010.*, Šibenik, 2010-10-14/17
- ISO/BAS: *Regional workshop on Life cycle Assessment and ISO 14040*, Bosna i Hercegovina, Sarajevo, 2010-10-25/27
- HR PSOR stručni skup: *Društvena odgovornost i norma ISO 26000*, Zagreb, 2010-10-29
- HR PSOR stručni skup o društvenoj odgovornosti, Zagreb, 2010-10-29
- HRO CIGRE: 9. simpozij o sustavu vođenja EES-a, Zadar, 2010-11-08/10
- 11. stručni sastanak laboratorija ovlaštenih za ispitivanje voda, Biograd na Moru, 2010-11-16/19
- ISO/CASCO Workshop & ISO/CASCO Plenary Meeting, Francuska, Pariz, 2010-11-17/19
- HGK: *Primjena norme ISO/IEC/EN/81346*, Zagreb, 2010-11-23
- Hrvatsko udruženje za ljevarstvo / Metalurški fakultet Sisak/FSB Zagreb: Seminar *Ljevarstvo – Stanje i perspektive*, Sisak, 2010-11-24
- Nacionalna i sveučilišna knjižnica – CSSU, Zagreb, 2010-11-26

- Ctt/FSB: *Izobrazba iz opreme pod tlakom* – stručni seminar, Zagreb, 2010-11-29
- HDKBR, stručni skup, Zagreb, 2010-12-08

Izobrazba djelatnika HZN-a:

Radnici HZN-a tijekom 2010. godine završili su niz programa izobrazbe u organizaciji Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija:

- MVPEI: Abeceda EU – *Uvod u pravo Europske unije*, 2010-03-04/05 (dvoje zaposlenika)
- MVPEI: Abeceda EU – *Pretraživanje i pronalaženje dokumentacije EU-a*, 2010-03-25 (jedan zaposlenik)
- MVPEI: Abeceda EU – *Regionalna politika EU*, 2010-06-08 (dvoje zaposlenika)
- ISO e-learning: *Modul 2*, završeno u veljači i srpnju 2010. (dvoje zaposlenika)
- ISO e-learning: *Modul 2*, završeno u srpnju 2010. (jedna zaposlenica)
- ISO e-learning: *Modul 3*, završeno u studenom 2010. (jedan zaposlenik)
- CEN Environmental e-learning: *Environmental Aspects in Standards*, 2010-12-15 (jedna zaposlenica).

U skladu s obvezama Zakona o zaštiti na radu, sedam (7) djelatnika HZN-a prošlo je izobrazbu iz područja sigurnosti na radu, i to:

- preventivne mjere zaštite od požara, gašenje požara, spašavanja ljudi i imovine ugrožene požarom
- rad na siguran način na računalu.

6.2 PROSTOR ZA RAD

Prostori za rad Hrvatskog zavoda za norme nalaze su u Ulici grada Vukovara 78 u Zagrebu.

Ukupna površina uredskog prostora, dvorana za sastanke, normoteke i pomoćnih prostorija HZN-a (na odgovarajući način opremljeni prostori za informatičku opremu, arhivu, skladište) iznosi oko 1000 m². Uređeni prostori za rad omogućuju redovito obavljanje poslova HZN-a i održavanje sastanaka tehničkih odbora u primjerenu okolišu.

Uz taj prostor, po potrebi, HZN se može povremeno koristiti dvoranama za sastanke Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva te Hrvatske akreditacijske agencije koje se nalaze u istoj zgradi.

6.3 RAD TEHNIČKIH ODBORA

U podršci i radu tehničkih odbora u Hrvatskom zavodu za norme redovito se obavljaju ovi poslovi:

- prihvaćanje i registracija prijava za rad u tehničkim odborima
- organizacija i sazivanje sastanaka tehničkih odbora
- pregled i praćenje stanja međunarodne/europske normizacije u području rada svakoga pojedinog tehničkog odbora
- unos podataka o novim normizacijskim projektima svakoga tehničkog odbora u sustavu HZNorm
- distribucija međunarodnih i europskih norma kao radnih dokumenata za rad svakoga tehničkog odbora/pododbora/radne skupine
- pregled međunarodnih i europskih norma radi izrade prijedloga o prihvaćanju tih norma u hrvatsku normizaciju
- prijevod i lektura naslova norma i opisa područja primjene
- izrada prijedloga o prihvaćanju međunarodnih/europskih norma, provedba postupka odobravanja i registracije u sustavu HZNorm
- objava prijedloga za prihvaćanje međunarodnih i europskih norma u svakom broju HZN Glasila
- pripreme za prevođenje i prijevod norma
- pripreme, izrade i oblikovanja nacrtu hrvatskih norma i objave javne rasprave
- pripreme popisa prihvaćenih hrvatskih norma i objave popisa u svakom broju HZN Glasila
- pripreme i objave popisa norma koje se povlače u svakom broju HZN Glasila.

6.4 PREUSTROJ TEHNIČKE INFRASTRUKTURE

Proces preustroja infrastrukture tehničkih odbora koji je započeo 2006. godine dovršen je u potpunosti.

Broj tehničkih odbora HZN-a 2010. godine prema područjima normizacije:

Područje normizacije	Broj tehničkih odbora
Osnovne norme	10
Graditeljstvo	22
Kemikalije, kemijsko inženjerstvo, poljoprivredni i prehrambeni proizvodi	14
Metalni materijali	6
Nemetalni materijali	9
Prijevoz, rukovanje materijalima i pakiranje	11
Strojarstvo	15
Usluge, proizvodi za kućanstvo i slobodno vrijeme	11
Zdravlje, okoliš i medicinska oprema	17
Opća elektrotehnika	10
Elektronika	15
Energetska elektrotehnika	24
Telekomunikacije	2
Informacijska tehnologija	4

Tijekom 2010. godine osnovano je pet novih TO-a tako da je 31. prosinca 2010. godine HZN imao 170 aktivnih TO-a s oko 2500 članova.

Popis tehničkih odbora HZN-a prema područjima normizacije na dan 31. prosinca 2010. godine dan je u tablici u nastavku.

Tablica 2 – Popis tehničkih odbora prema područjima normizacije

PODRUČJE: ELEKTROTEHNIKA

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO E1	Nazivlje u elektrotehnici	2009-04/2009-06
HZN/TO E2	Rotacijski strojevi	2007-12/2008-01
HZN/TO E8	Sustavski vidovi opskrbe električnom energijom	2008-02/2008-04
HZN/TO E9	Električna oprema za željeznicu	2008-04/2008-04
HZN/TO E10	Fluidi za primjenu u elektrotehnici	2008-04/2008-04
HZN/TO E11	Nadzemni vodovi	2008-05/2008-06
HZN/TO E13	Oprema za mjerenje električne energije te upravljanje tarifom i potrošnjom	2008-05/2008-06
HZN/TO E14	Energetski transformatori	2007-12/2008-01
HZN/TO E15	Čvrsti elektrotehnički izolacijski materijali	2008-04/2008-04
HZN/TO E17	Sklopni i upravljački uređaji	2008-04/2008-04
HZN/TO E20	Električni kabeli	2007-12/2008-01
HZN/TO E22	Energetska elektronika	2008-04/2008-04
HZN/TO E23	Elektroinstalacijski pribor	2007-12/2008-01
HZN/TO E31	Eksplozivne atmosfere	2008-04/2008-04
HZN/TO E34	Žarulje, svjetiljke i pripadna oprema	2008-05/2008-06
HZN/TO E36	Izolatori	2008-05/2008-06
HZN/TO E37	Odvodnici prenapona	2008-05/2008-06
HZN/TO E38	Mjerni transformatori	2008-04/2008-04
HZN/TO E42	Visokonaponska ispitivanja	2009-12/2009-12
HZN/TO E44	Elektrotehnička sigurnost strojeva	2008-05/2008-06
HZN/TO E45	Nuklearna instrumentacija	2008-06/2008-06
HZN/TO E55	Žice za namote	2008-04/2008-04
HZN/TO E56	Pouzdanost	2008-04/2008-04
HZN/TO E57	Upravljanje energetskim sustavom i pridružene komunikacije	2008-05/2008-06
HZN/TO E59	Uporabne značajke električnih kućanskih aparata	2008-05/2008-06
HZN/TO E61	Sigurnost električnih kućanskih i sličnih aparata	2008-05/2008-06
HZN/TO E62	Električna oprema u medicinskoj praksi	2008-02/2008-04
HZN/TO E64	Električne instalacije i zaštita od električnog udara	2007-12/2008-01
HZN/TO E65	Mjerenje, vođenje i automatizacija industrijskih procesa	2008-05/2008-06
HZN/TO E69	Cestovna i industrijska električna vozila	2008-12/2009-02
HZN/TO E70	Stupnjevi zaštite kućištem	2008-04/2008-04
HZN/TO E72	Naprave za automatsko upravljanje u kućanstvu	2008-04/2008-04
HZN/TO E76	Sigurnost optičkog zračenja i laserska oprema	2008-05/2008-06
HZN/TO E78	Rad pod naponom	2007-12/2008-01
HZN/TO E79	Alarmni sustavi	2008-05/2008-06
HZN/TO E80	Pomorska navigacijska i radiokomunikacijska oprema i sustavi	2008-05/2008-06
HZN/TO E81	Zaštita od munje	2008-04/2008-04
HZN/TO E85	Oprema za mjerenje električnih i elektromagnetskih veličina	2009-07/
HZN/TO E88	Vjetroagregati	2008-12/2009-02
HZN/TO E95	Mjerni releji i zaštitna oprema	2008-05/2008-06
HZN/TO E99	Električne instalacije iznad 1kV izmjenične i 1,5 kV istosmjerne struje	2008-12/2009-02
HZN/TO E100	Audio, video i multimedijски sustavi te njihova oprema	2008-04/2008-04
HZN/TO E103	Odašiljačka oprema za radiokomunikacije	2008-05/2008-06
HZN/TO E106	Elektromagnetska polja u ljudskome okolišu	2007-12/2008-01
HZN/TO E108	Sigurnost elektroničke opreme u području audio, video, informacijske i komunikacijske tehnologije	2008-05/2008-06
HZN/TO E112	Procjena i značajke elektrotehničkih izolacijskih materijala i sustava	2008-11/2008-12
HZN/TO E500	Elektromagnetska kompatibilnost u elektrotehnici i telekomunikacijama	2008-04/2008-04
HZN/TO E501	Elektroakustika i ultrazvuk	2008-06/2008-06
HZN/TO E502	Elektrotehnički aspekti telekomunikacijske opreme	2009-04/2009-06

PODRUČJE: TELEKOMUNIKACIJE

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO T3	Nazivlje u telekomunikacijama	2008-11/2008-12
HZN/TO T4	Normizacija u telekomunikacijama	2008-05/2008-06

PODRUČJE: INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO Z1	Informacijska tehnologija	2008-04/2008-04
HZN/TO 68	Bankarstvo, vrijednosni papiri i druge financijske usluge	2009-04/2009-06
HZN/TO 211	Geoinformacije/Geomatika	2008-05/2008-06
HZN/TO 215	Medicinska informatika	2008-05/2008-06

PODRUČJE: OSNOVNE NORME

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO Z2	Ocjenjivanje sukladnosti i akreditacija	2008-02/2008-04
HZN/TO 37	Terminologija	2009-04/2009-06
HZN/TO 46	Bibliotekarstvo, dokumentacija i informacije	2007-12/2008-01
HZN/TO 69	Primjena statističkih metoda	2009-04/2009-06
HZN/TO 130	Grafička tehnologija	2008-05/2008-06
HZN/TO 145	Grafički simboli	2008-05/2008-06
HZN/TO 172	Optika i optički instrumenti	2008-05/2008-06
HZN/TO 176	Upravljanje kvalitetom i osiguravanje kvalitete	2008-04/2008-04
HZN/TO 513	Mjerne jedinice i mjerila	2008-02/2008-04
HZN/TO 537	Tehnički crteži, dimenzijske i geometrijske specifikacije, opis proizvoda i odgovarajuća dokumentacija	2008-04/2008-04

PODRUČJE: STROJARSTVO

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO 5	Metalne cijevi i priključci	2008-11/2008-12
HZN/TO 23	Traktori i strojevi za poljoprivredu i šumarstvo	2008-11/2008-12
HZN/TO 82	Rudarstvo	2008-11/2008-12
HZN/TO 86	Uređaji za hlađenje, klimatizaciju i dizalice topline	2008-04/2008-04
HZN/TO 116	Uređaji i oprema za izmjenu topline	2008-02/2008-04
HZN/TO 184	Sustavi industrijske automatizacije i integracija	2008-09/2008-11
HZN/TO 502	Plinski uređaji	2008-11/2008-12
HZN/TO 505	Prijenos i distribucija plina	2008-11/2008-12
HZN/TO 506	Materijali, oprema i konstrukcije za naftnu industriju, prirodni plin i geotermalnu vodu	2008-11/2008-12
HZN/TO 541	Sustavi grijanja, ventilacije i klimatizacije u građevinama	2007-12/2008-01
HZN/TO 544	Strojni elementi	2009-04/2009-06
HZN/TO 559	Zaporni, regulacijski i sigurnosni uređaji	2008-06/2008-06
HZN/TO 561	Kotlovi, posude pod tlakom, cjevovodi i plinske boce	2008-09/2008-11
HZN/TO 562	Alatni strojevi i alati	2008-11/2008-12
HZN/TO 563	Sigurnost strojeva	2008-11/2008-12

PODRUČJE: PRIJEVOZ, RUKOVANJE MATERIJALIMA I PAKIRANJE

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO 8	Brodogradnja	2008-05/2008-06
HZN/TO 22	Cestovna vozila	2007-12/2008-01
HZN/TO 178	Dizala, pokretne stube i pokretne trake za osobe	2008-02/2008-04
HZN/TO 508	Ambalaža i pakiranje	2008-05/2008-06
HZN/TO 509	Cestovna oprema	2008-04/2008-04
HZN/TO 515	Žičare, uspinjače i vučnice	2008-02/2008-04
HZN/TO 524	Cestovni prijevoz i prometna telematika	2008-05/2008-06
HZN/TO 528	Oprema za željeznice	2008-05/2008-06
HZN/TO 529	Granici, dizalice i prenosila neprekidne dobave	2008-05/2008-06
HZN/TO 530	Čelična užad, lanci, dizalične kuke, trake, omče i pribor	2008-05/2008-06
HZN/TO 534	Spremnici za teret	2008-02/2008-04

PODRUČJE: GRADNJA, GRADITELJSTVO

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO 21	Protupožarna i vatrogasna oprema	2008-02/2008-04
HZN/TO 71	Beton	2007-12/2008-01
HZN/TO 74	Cement i vapno	2007-12/2008-01
HZN/TO 92	Zaštita od požara	2007-12/2008-01
HZN/TO 163	Toplinska izolacija	2008-04/2008-04
HZN/TO 165	Drvene konstrukcije	2008-05/2008-06
HZN/TO 167	Metalne konstrukcije	2008-05/2008-06
HZN/TO 179	Zidane konstrukcije	2008-05/2008-06
HZN/TO 182	Geotehničke konstrukcije	2007-12/2008-01
HZN/TO 196	Prirodni kamen	2008-05/2008-06
HZN/TO 221	Geosintetici	2007-12/2008-01
HZN/TO 517	Posebne vrste konstrukcija	2008-04/2008-04
HZN/TO 518	Podovi, stropovi i zidne obloge	2007-12/2008-01
HZN/TO 525	Hidroizolacijski materijali i proizvodi za pokrivanje krovova	2008-05/2008-06
HZN/TO 532	Dimnjaci	2008-04/2008-04
HZN/TO 533	Kolničke konstrukcije	2007-12/2008-01
HZN/TO 535	Agregati	2007-12/2008-01
HZN/TO 536	Vrata, prozori i staklo u graditeljstvu	2008-05/2008-06
HZN/TO 548	Konstruktivski eurokodovi	2007-12/2008-01
HZN/TO 549	Svjetlo i rasvjeta	2008-06/2008-06
HZN/TO 551	Gradnja	2007-12/2008-01
HZN/TO 553	Predgotovljeni proizvodi	2008-04/2008-04

PODRUČJE: METALNI MATERIJALI

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO 25	Ljevarstvo	2007-12/2008-01
HZN/TO 44	Zavarivanje i srodni postupci	2008-02/2008-04
HZN/TO 135	Nerazorna ispitivanja	2008-02/2008-04
HZN/TO 503	Metalni materijali	2007-12/2008-01
HZN/TO 504	Korozija i zaštita metala i legura	2008-05/2008-06
HZN/TO 523	Humanitarno razminiranje	2008-02/2008-04

PODRUČJE: NEMETALNI MATERIJALI

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO 6	Papir, karton, pulpe	2008-02/2008-04
HZN/TO 28	Naftni proizvodi i maziva	2008-06/2008-06
HZN/TO 89	Furniri i drvene ploče	2009-04/2009-06
HZN/TO 120	Koža i obuća	2007-12/2008-01
HZN/TO 138	Plastične cijevi, spojnice i ventili za prijenos tekućina	2008-02/2008-04
HZN/TO 218	Drvo	2008-04/2008-04
HZN/TO 526	Bitumenska veziva	2007-12/2008-01
HZN/TO 531	Plastika i guma	2007-12/2008-01
HZN/TO 560	Tekstilni proizvodi	2008-06/2008-06

PODRUČJE: KEMIČALIJE, KEMIJSKO INŽENJERSTVO, PREHRAMBENI PROIZVODI

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO 34	Poljoprivredni i prehrambeni proizvodi	2008-04/2008-04
HZN/TO 35	Boje i lakovi	2008-06/2008-06
HZN/TO 47	Kemija	2008-05/2008-06
HZN/TO 54	Eterična ulja	2008-06/2008-06
HZN/TO 91	Površinski aktivne tvari	2008-05/2008-06
HZN/TO 126	Duhan i duhanski proizvodi	2008-05/2008-06
HZN/TO 134	Gnojiva i poboljšivači tla	2008-04/2008-04
HZN/TO 511	Eksplzivni za civilnu uporabu	2008-04/2008-04
HZN/TO 519	Adhezivi	2008-06/2008-06
HZN/TO 564	Uljarice, biljna i životinjska ulja i masti	2010-09/2010-11
HZN/TO 566	Mlijeko i mliječni proizvodi	2010-09/2010-11
HZN/TO 567	Meso, proizvodi ribarstva i akvakultura	2010-09/2010-11
HZN/TO 568	Analiza hrane - Horizontalne metode	2010-09/2010-11

HZN/TO 569	Hrana za životinje	2010-09/2010-11

PODRUČJE: ZDRAVLJE, OKOLIŠ I MEDICINSKA OPREMA

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO 43	Akustika	2007-12/2008-01
HZN/TO 108	Mehaničke vibracije i udari	2008-05/2008-06
HZN/TO 121	Anestetička i respiracijska oprema	2008-05/2008-06
HZN/TO 146	Kakvoća zraka	2008-06/2008-06
HZN/TO 147	Kakvoća vode	2008-04/2008-04
HZN/TO 159	Ergonomija	2008-05/2008-06
HZN/TO 190	Kakvoća tla	2008-06/2008-06
HZN/TO 207	Upravljanje okolišem	2008-04/2008-04
HZN/TO 217	Kozmetika	2009-01/2009-02
HZN/TO 522	Karakterizacija i zbrinjavanje otpada	2007-12/2008-01
HZN/TO 539	Kemijski dezinficijensi i antiseptici	2008-05/2008-06
HZN/TO 550	Opskrba vodom	2008-04/2008-04
HZN/TO 554	Obrada otpadnih voda	2008-04/2008-04
HZN/TO 555	Medicinski proizvodi	2008-05/2008-06
HZN/TO 556	Osobna zaštitna oprema	2008-05/2008-06
HZN/TO 557	Zaštitna odjeća	2008-05/2008-06
HZN/TO 558	Zaštita dišnih putova	2008-05/2008-06

PODRUČJE: PROIZVODI ZA KUĆANSTVO I SLOBODNO VRIJEME; USLUGE

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO 136	Namještaj	2008-02/2008-04
HZN/TO 181	Sigurnost igračaka i proizvodi za djecu	2007-12/2008-01
HZN/TO 219	Podne obloge	2008-04/2008-04
HZN/TO 228	Usluge u turizmu	2008-05/2008-06
HZN/TO 516	Usluge prijevoza	2008-02/2008-04
HZN/TO 521	Usluge održavanja	2008-06/2008-06
HZN/TO 527	Krajobrazna arhitektura	2008-11/2008-12
HZN/TO 542	Prevoditeljske usluge	2008-06/2008-06
HZN/TO 543	Poštanske usluge	2008-02/2008-04
HZN/TO 546	Očuvanje kulturne baštine	2008-09/2008-11
HZN/TO 552	Društvena odgovornost	2008-09/2008-11

ODBORI KOJIMA JE DODIJELJEN STATUS MIROVANJA

PODRUČJE: ELEKTROTEHNIKA

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO E102	Oprema koja se koristi u radiokomunikacijama kod pokretnih (mobilnih) usluga i satelitskih komunikacijskih sustava	2008-05-16

PODRUČJE: KEMIKALIJE, KEMIJSKO INŽENJERSTVO, PREHRAMBENI PROIZVODI

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO 520	Biotehnologija	2008-04-02

PODRUČJE: GRADNJA, GRADITELJSTVO

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO 512	Nazivlje u graditeljstvu	2009-03

PODRUČJE: PROIZVODI ZA KUĆANSTVO I SLOBODNO VRIJEME; USLUGE

Tehnički odbor	Naziv	Odluka TU/UV
HZN/TO 540	Usluge čišćenja	2007-12-21

Tehnički odbori HZN-a prate rad većeg broja međunarodnih i europskih tehničkih odbora: 127 ISO/TC-a (65 % ukupnog broja ISO/TC-a), 38 IEC/TC-a (40 %), 214 CEN/TC-a (77 %), 25 CENELEC/TC-a (44 %) i sve postojeće ETSI/TC-e (100 %).

Svi registrirani članovi HZN/TO-a imaju trajan pristup zaštićenom području na internetskoj stranici HZN-a gdje se nalaze trajno ažurirani nacionalni, europski i međunarodni radni dokumenti. Pristup radnim dokumentima u zaštićenom području osiguran je u sklopu priprema za ispunjavanje uvjeta za članstvo HZN-a u CEN-u i CENELEC-u te za aktivni rad u europskim normizacijskim organizacijama.

Tijekom 2010. godine održan je niz sastanaka tehničkih odbora s ciljem provedbe postupka prihvaćanja europskih i međunarodnih norma u hrvatski normizacijski sustav.

Broj održanih sastanaka HZN/TO-a prema područjima normizacije:

Područje normizacije	Broj sastanaka
Osnovne norme	16
Graditeljstvo	26
Kemikalije, kemijsko inženjerstvo, poljoprivredni i prehrambeni proizvodi	21
Metalni materijali	5
Nemetalni materijali	15
Prijevoz, rukovanje materijalima i pakiranje	7
Strojarstvo	12
Usluge, proizvodi za kućanstvo i slobodno vrijeme	3
Zdravlje, okoliš i medicinska oprema	17
Opća elektrotehnika	3
Elektronika	4
Energetska elektrotehnika	15
Telekomunikacije	3
Informacijska tehnologija	1

6.5 HRVATSKE NORME

6.5.1 PRIHVAĆANJE MEĐUNARODNIH I EUROPSKIH NORMA

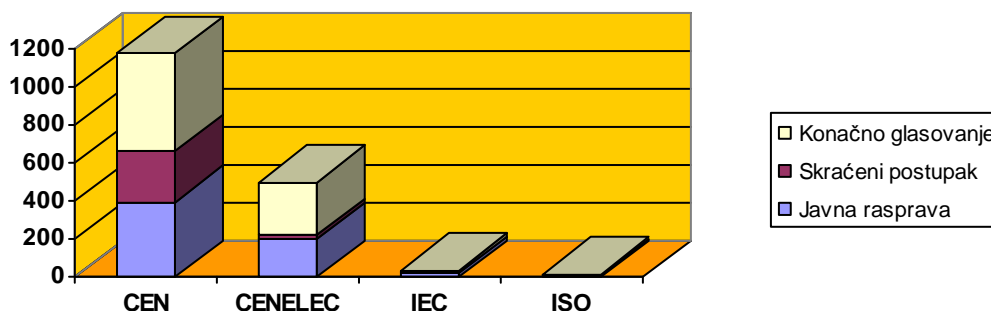
Hrvatski zavod za norme neprekidno prati razvoj norma na europskoj i međunarodnoj razini te nastoji održati dinamiku prihvaćanja europskih norma u nacionalni sustav u skladu s dinamikom njihova razvoja na europskoj razini, a u rokovima koje utvrđuju europske normizacijske organizacije CEN i CENELEC.

Budući da se na europskoj razini neprekidno razvijaju nove norme te preinačuju, povlače i zamjenjuju postojeće norme pa tako europske organizacije za normizaciju CEN i CENELEC mjesečno objavljuju više od stotinu novih norma koje je potrebno prihvatiti kao hrvatske norme, broj europskih norma prihvaćenih na nacionalnoj razini blago varira. Do kraja 2010. godine, u nacionalni normizacijski sustav sveukupno je prihvaćeno više od 90 % europskih norma.

Izrađen je postupak N-P 304-2010-09, *Sudjelovanje u pripremi i prihvaćanju europskih norma*, a za potrebe glasovanja o radnim dokumentima CEN-a, CENELEC-a, ETSI-ja, ISO-a i IEC-a izrađeni su potrebni obrasci.

Tijekom 2010. godine HZN je u potpunosti ispunio obvezu glasovanja o svim radnim dokumentima tehničkih odbora europskih normizacijskih organizacija te o radnim dokumentima tehničkih odbora međunarodnih normizacijskih organizacija (ISO-a i IEC-a) u kojima je HZN punopravni član.

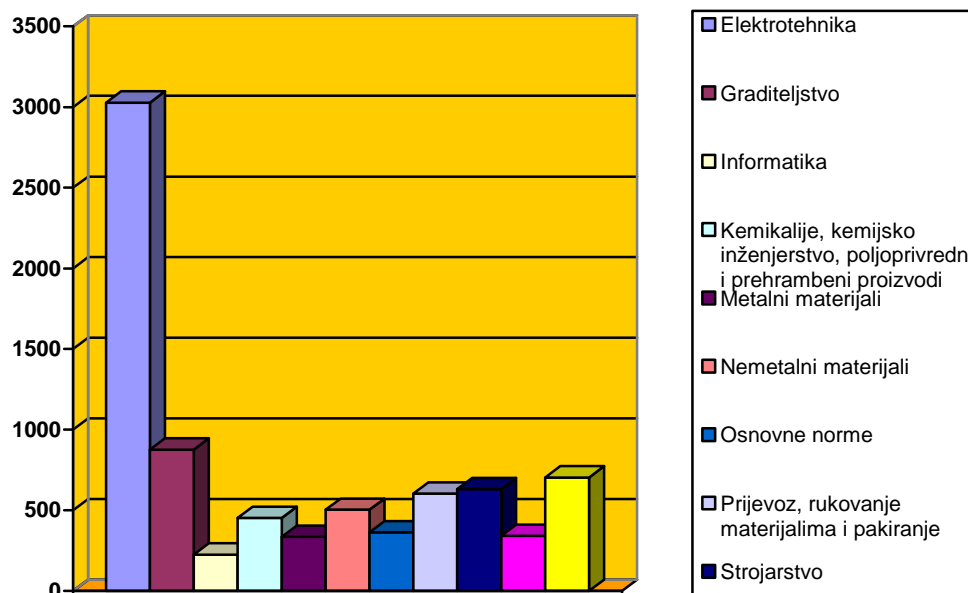
Grafički prikaz glasovanja HZN-a u 2010. godini

Slika 1 – Grafički prikaz glasovanja HZN-a o radnim dokumentima u 2010.

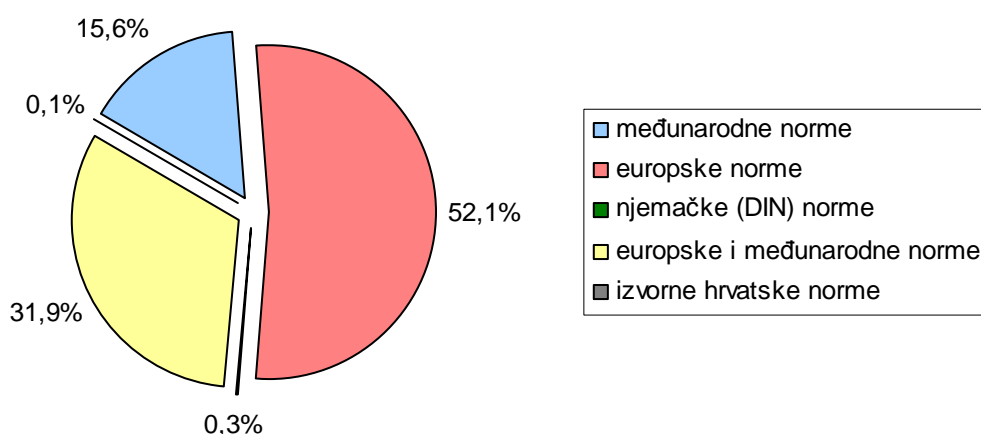
Tijekom 2010. godine objavljena je 2721 nova hrvatska norma, povučeno je 1150 norma, a za javnu raspravu objavljeno je oko 4000 dokumenata. U bazu podataka upisano je oko 3700 novih projekata.

Grafički prikaz ukupnog broja radnih dokumenata prema područjima normizacije za 2010. godinu

Slika 2 – Grafički prikaz ukupnog broja radnih dokumenata prema područjima normizacije

Dana 31. prosinca 2010. godine bilo je ukupno 25887 vrijedećih hrvatskih norma. Na slici 3 dan je grafički prikaz hrvatskih norma prema njihovu izvorniku.

Slika 3 – Prikaz broja hrvatskih norma prema izvorniku

Uz poslove prihvaćanja europskih norma, tijekom navedenoga razdoblja nastavljen je i rad na pripremi prijevoda europskih i međunarodnih norma i njihovu izdavanju na hrvatskome jeziku. U 2010. godini uređene su i objavljene 4 hrvatske norme na hrvatskome jeziku te određeni broj CEN/CENELEC i ISO/IEC uputa.

Nastavljen je i intenziviran projekt prihvaćanja europskih norma iz područja graditeljstva za projektiranje građevnih konstrukcija (tzv. eurokodova), što je trenutačno najvažniji normizacijski projekt koji se odvija u okviru Zavoda. Taj projekt obuhvaća prihvaćanje odgovarajućih europskih norma i njihovo prevođenje na hrvatski jezik (niz od 58 norma s oko 6000 stranica teksta) te izradbu 57 nacionalnih dodataka (nacionalno odredivih parametara specifičnih za zemljopisno područje Republike Hrvatske). Zbog važnosti toga projekta te prihvaćanja tih norma i izradbe nacionalnih dodataka za sveukupno usklađivanje tehničkog zakonodavstva iz područja graditeljstva, za njegovu je realizaciju posebno bilo zainteresirano Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva te Komora inženjera građevinarstva. HZN je 2008. godine potpisao trojni sporazum s Ministarstvom zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva i Komorom inženjera građevinarstva o zajedničkoj suradnji na tome projektu. Za izradbu nacionalnih dodataka bilo je potrebno osigurati odgovarajuće seizmičke i klimatološke podatke te su u projekt bili uključeni i Geofizički zavod Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, koji je priredio podatke za seizmološke karte i Državni hidrometeorološki zavod koji je osigurao podatke potrebne za odgovarajuće karte klimatsko-meteoroloških parametara.

Tijekom 2009. godine došlo je do većeg zastoja na projektu, što je navedeno u Izvještaju HZN-a za 2009. godinu.

Dio troškova za realizaciju toga projekta u skladu s trojnim sporazumom snosilo je Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, dok

su Geofizički zavod i Državni hidrometeorološki zavod iz vlastitih sredstava osigurali potrebne podatke za nacionalne dodatke.

6.5.2. DOSTAVA PODATAKA O PRIHVAĆENIM EUROPSKIM NORMAMA I POSTUPAK OBAVJEŠĆIVANJA (NOTIFIKACIJE)

Hrvatski zavod za norme sudjeluje u europskom sustavu CEN iPROJEX – *National implementation* od lipnja 2007. godine. Odsjek za upravljanje informacijama redovito učitava podatke o prihvaćenim europskim normama i drugim dokumentima u CEN-ov sustav. Podaci o prihvaćenim hrvatskim normama dostupni su, zajedno s podacima svih redovitih članova CEN-a, na internetskim stranicama CEN-a. Podaci o prihvaćenim CENELEC-ovim europskim normama i drugim dokumentima šalju se CENELEC-u putem elektroničke pošte.

Obavijesti o hrvatskim normama kojima su prihvaćene europske norme CENELEC-a i ETSI-ja dostavljaju se tim organizacijama u skladu s njihovim pravilima.

Od travnja 2008. godine HZN je uključen i u sustav *CEN INFOPRO* za prijavljivanje (notifikaciju) izvornih hrvatskih norma u skladu s europskom Direktivom 98/34/EC o obavješćivanju o normama, tehničkim propisima i pravilima informacijskog društva, a od 1. siječnja 2010. godine uključen je i u CENELEC-ov sustav obavješćivanja. U 2010. godini HZN je obavijestio CEN o tri projekta izrade izvorne hrvatske norme.

Podaci o izvornim hrvatskim normama redovito se objavljuju u mjesečnom izvještaju o novim prijavama *CEN Monthly Notification Register* i *CENELEC Register of New National Standardization Initiatives* zajedno s podacima svih članova CEN-a i CENELEC-a koje HZN redovito objavljuje na svojim internetskim stranicama.

6.6 DOPRINOS NORMIZACIJE PRIMJENI PRAVNE STEČEVINE KOJA SE ODNOSI NA SIGURNOST PROIZVODA

Zbog uloge koju usklađene europske norme imaju u provedbi tehničkog zakonodavstva koje se temelji na načelima novoga pristupa, Hrvatski zavod za norme tijesno surađuje s ministarstvima i drugim državnim upravnim organizacijama na pripremi popisa odgovarajućih norma koje služe kao tehnička potpora za provedbu toga zakonodavstva.

Hrvatski zavod za norme trajno provodi analizu procesa prihvaćanja usklađenih europskih norma prema svim europskim direktivama *novoga pristupa*. O rezultatima analize Zavod obavješćuje tijela državne uprave koja su odgovorna za implementaciju pojedinih direktiva te tim tijelima dostavlja popise hrvatskih norma kojima su prihvaćene usklađene europske norme prema svakoj direktivi (odnosno odgovarajućem hrvatskom propisu).

Tijekom 2010. godine objavljeni su popisi usklađenih hrvatskih norma prema sljedećim hrvatskim tehničkim propisima:

Popis hrvatskih norma u području opće sigurnosti proizvoda (Narodne novine 133/10) u skladu s odredbama *Zakona o općoj sigurnosti proizvoda* (Narodne novine 30/09). Popis odgovara popisu iz priopćenja Europske komisije u okviru primjene Direktive 2001/95/EZ (*Opća sigurnost proizvoda*) koji je objavljen u *Službenome listu Europske unije* SL C 38/2009 od 17.2.2009. godine.

Popis hrvatskih norma za medicinske proizvode (Narodne novine 79/10) u skladu s odredbama *Zakona o medicinskim proizvodima* (Narodne novine 67/08). Popis je izrađen prema odgovarajućim popisima iz priopćenja Europske komisije objavljenim u *Službenome listu Europske unije* SL C 293 od 2.12.2009. godine u okviru primjene europskih direktiva 93/42/EEZ (medicinski uređaji), 90/385/EEZ (aktivni medicinski uređaji za ugradnju) i 98/79/EEZ (*in vitro* dijagnostički medicinski uređaji).

Dopuna Popisa hrvatskih norma iz područja elektromagnetske kompatibilnosti u skladu s odredbama *Pravilnika o elektromagnetskoj kompatibilnosti* (EMC) (Narodne novine 112/08 i 5/10). Popis hrvatskih norma odgovara popisu iz priopćenja Europske komisije u okviru primjene Direktive 2004/108/EZ Europskog parlamenta i Vijeća koja se odnosi na elektromagnetsku kompatibilnost, a koji je objavljen u *Službenome listu Europske unije* SL C 126/2009 od 5.6.2009. godine.

Dopuna Popisa hrvatskih norma iz područja radijske opreme i telekomunikacijske terminalne opreme (Narodne novine 19/10) u skladu s odredbama *Pravilnika o radijskoj opremi i telekomunikacijskoj terminalnoj opremi* (Narodne novine 112/08). Popis hrvatskih norma odgovara popisu iz priopćenja Europske komisije u okviru primjene Direktive 1999/5/EZ Europskog parlamenta i Vijeća koja se odnosi na radijsku opremu i telekomunikacijsku terminalnu opremu, a koji je objavljen u *Službenome listu Europske unije* SL C 303/2009 od 15.12.2009. godine.

Popis hrvatskih norma za žičare (Narodne novine 15/10) u skladu s odredbama *Pravilnika o tehničkim zahtjevima žičara za prijevoz osoba* (Narodne novine 04/10). Popis hrvatskih norma odgovara popisu iz priopćenja Europske komisije u okviru primjene Direktive 2000/9/EZ Europskog parlamenta i Vijeća koja se odnosi na žičare za prijevoz putnika, a koji je objavljen u *Službenome listu Europske unije* SL C 51/2009 od 4.3.2009. godine.

Rezultati rada u prihvaćanju usklađenih europskih norma prema direktivama *novoga pristupa* do 31. prosinca 2010. godine dani su u tablici u nastavku.

Tablica 3 – Prikaz usklađenih europskih norma prihvaćenih za provedbu zakonodavstva *novoga pristupa*

	PODRUČJE PRAVILNIKA/DIREKTIVE	OZNAKA DIREKTIVE	POPIS NORMA U OJ	BROJ USKLAĐENIH EN	BROJ USKLAĐENIH HRN
1.	Električna oprema koja se upotrebljava u određenim granicama napona (<i>niskonaponska oprema</i>)	73/23/EEZ 2006/95/EZ	C071 (2010-03-19)	1178	1151
2.	Obične tlačne posude	ex.87/404/EEZ 2009/105/EC	C229 (2010-08-25)	15	15
3.	Sigurnost igračkaka	88/378/EEZ	C236 (2010-09-01)	13	13
4.	Građevni proizvodi (CPD Direktiva)	89/106/EEZ	C344 (2010-12-17)	560	553
5.	Elektromagnetska kompatibilnost (EMC)	89/336/EEZ 2004/108/EZ	C306 (2010-11-11)	237	220
6.	Strojevi	98/37/EZ 2006/42/EZ	C284 (2010-10-20)	644	595
7.	Osobna zaštitna oprema (PPE)	89/686/EEZ	C118 (2010-05-06)	347	345
8.	Neautomatske vage	90/384/EEZ	C153 (1994-06-04)	1	1
9.	Aktivni implantabilni medicinski uređaji	90/385/EEZ	C183 (2010-07-07)	42	40
10.	Uređaji na plinovita goriva	ex.90/396/EEZ 2009/142/EZ	C349 (2010-12-22)	130	130
11.	Eksplzivni za civilnu uporabu	93/15/EEZ	C221 (2006-09-14)	58	58
12.	Medicinski uređaji	93/42/EEZ	C183 (2010-07-07)	324	301
13.	Oprema i zaštitni sustavi za eksplozivne atmosfere (ATEX)	94/9/EZ	C251 (2010-09-17)	100	91
14.	Rekreacijska plovila	94/25/EZ	C306 (2010-11-11)	74	74
15.	Mjerni instrumenti	2004/22/EZ	C47 (2008-02-20)	19	19
16.	Dizala	95/16/EZ	C52 (2010-03-02) corr.C87 (2010-04-01)	16	16
17.	Tlačna oprema (PPD Direktiva)	97/23/EZ	C309 (2009-12-18)	250	250
18.	Radijska oprema i telekomunikacijska terminalna oprema	1999/5/EZ	C118 (2010-05-06)	280	249
19.	Dijagnostički medicinski uređaji – <i>in vitro</i>	98/79/EZ	C183 (2010-07-07)	39	38
20.	Novi toplovodni kotlovi na tekuća ili plinovita goriva	92/42/EEZ		-	-
21.	Žičare za prijevoz osoba	2000/9/EZ	C51 (2009-03-04)	24	24
22.	Piretehnički proizvodi	2007/23/EZ	C306 (2010-11-11)	2	2

Kao što je prikazano u tablici 3, na dan 31. prosinca 2010. godine gotovo sve usklađene europske norme bile su prihvaćene kao hrvatske norme.

6.7 ČLANSTVO I RAD U TIJELIMA MEĐUNARDNIH I EUROPSKH ORGANIZACIJA ZA NORMIZACIJU

Tijekom 2010. godine HZN je pratio rad međunarodnih organizacija za normizaciju (ISO i IEC) i europskih organizacija za normizaciju (CEN, CENELEC, ETSI) te dostavljao tim organizacijama obavijesti o svojem radu.

6.7.1 MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE ZA NORMIZACIJU (ISO, IEC)

HZN je punopravni član Međunarodne organizacije za normizaciju (engleski: International Organization for Standardization, ISO) te Međunarodnoga elektrotehničkog povjerenstva (engleski: International Electrotechnical Commission, IEC). U rujnu i listopadu 2010. godine predstavnici HZN-a sudjelovali su u radu godišnjih sastanaka tih dviju organizacija te 44. godišnjem sastanku Odbora za zemlje u razvoju (ISO DEVCO).

Predstavnici Republike Hrvatske koji su aktivni članovi tehničkih odbora (ISO/TC 217; IEC/TC 14; IEC/TC 31; IEC/TC 38, IEC/TC 57; IEC/TC 79 i IEC/TC 85), pododbora (ISO/TC 37/SC 2; ISO/TC 46/SC 9; ISO/TC 108/SC 2; IEC/TC 31/SC G, IEC/TC 31/SC J, IEC/TC 31/SC M) međunarodnih organizacija ISO-a i IEC-a, tijekom 2010. godine redovito su obavljali svoje obveze aktivnog sudjelovanja u radu tih tijela.

HZN vodi tajništvo međunarodnoga tehničkog pododbora IEC/TC/SC 31 J, *Razredba zona opasnosti i zahtjevi za instalacije (Classification of hazardous areas and installation requirements)*. HZN je tijekom 2010. godine redovito obavljao poslove tajništva toga pododbora.

Članovima odgovarajućih hrvatskih tehničkih odbora osiguran je pristup radnim dokumentima navedenih međunarodnih odbora. Međunarodnim se odborima redovito dostavljaju primjedbe na radne dokumente u tijeku pripreme međunarodnih norma te se redovito obavlja glasovanje o radnim dokumentima u svim fazama rada na međunarodnim normama.

Godine 2010. HZN je bio promatrač u 179 tehničkih odbora/pododbora ISO-a i u 59 tehničkih odbora/pododbora IEC-a te punopravni član u 9 tehničkih odbora/pododbora IEC-a i 4 tehnička odbora/pododbora ISO-a.

Predstavnik HZN-a sudjelovao je na radionici koju je organizirao ISO o Akcijskom planu ISO-a za zemlje u razvoju od 2011. - 2015. godine.

HZN je član sustava međunarodnih certifikacijskih shema iz područja elektrotehnike formiranih u okviru Međunarodnoga elektrotehničkog povjerenstva (IEC), i to: IEC-ova sustava shema za ocjenu sukladnosti električne opreme i sastavnica (IECEE) i IEC-ova sustava shema za ocjenu sukladnosti električne opreme koja se ugrađuje u prostore ugrožene eksplozivnim atmosferama (IECEx) te sudjeluje u radu njihovih tijela. Prihvatanje tih sustava i aktivno sudjelovanje u njima olakšava međusobno

priznavanje certifikata o ocjeni sukladnosti izdanih prema tim sustavima na međunarodnoj razini.

6.7.2 EUROPSKE ORGANIZACIJE ZA NORMIZACIJU (CEN i CENELEC)

Hrvatski zavod za norme od 1. siječnja 2010. godine punopravni je član Europskog odbora za normizaciju (European Committee for Standardization, CEN) i Europskog odbora za elektrotehničku normizaciju (European Committee for Electrotechnical Standardization, CENELEC). Time je HZN ispunio uvjete iz članka 73. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju koji se odnose na članstvo Republike Hrvatske u specijaliziranim europskim organizacijama za normizaciju (CEN, CENELEC, ETSI).

U skladu s obvezama HZN-a koje proizlaze iz članstva u europskim organizacijama za normizaciju, HZN je tijekom 2010. godine (a prema odluci Upravnoga vijeća HZN-a) sudjelovao u radu Tehničke uprave CEN-a (CEN/BT) i Tehničke uprave CENELEC-a (CENELEC/BT), na sastancima Upravnog vijeća CEN-a (CEN/CA), redovitoj godišnjoj skupštini CEN/CENELEC-a te izvanrednoj skupštini CEN-a. U skladu s obvezama članstva, HZN je redovito glasovao o radnim dokumentima CEN/BT-a i CENELEC/BT-a.

Predstavnici HZN-a sudjelovali su na radionici *Technical Assistance Information Exchange Instruments (TAIEX)* koji je organizirala Europska komisija u suradnji s CEN-om i CENELEC-om: *Affiliates info days – for a better understanding of European standardization*. Na toj je radionici predstavljeno iskustvo HZN-a kao bivšega pridruženoga člana o sudjelovanju u radu tehničkih odbora CEN-a i CENELEC-a.

Predstavnik HZN-a sudjelovao je u radu 114. sjednice (39. sjednice o normizaciji) povezano s primjenom Direktive 98/34/EZ.

Predstavnici HZN-a su tijekom 2010. godine aktivno sudjelovali na sastancima europskih tehničkih odbora i radnih skupina CLC/TC 31, *Electrical Apparatus for Explosive Atmospheres*, CEN/CENELEC JWG, *Electric Vehicles Standardization* i CEN/BT WG 212, *Halal Food*.

Predstavnici HZN-a također su sudjelovali na redovitim sastancima radne skupine europskih organizacija za normizaciju u području marketinga i distribucije norma (European Forum for Standards Distribution, EFSD) na kojima se podnose izvješća o prodaji norma u HZN-u i mjerama koje se poduzimaju radi poboljšavanja distribucije norma.

Članovi HZN-a redovito glasuju o radnim dokumentima CEN-a, CENELEC-a i ETSI-ja.

6.7.3 EUROPSKI INSTITUT ZA TELEKOMUNIKACIJSKE NORME (ETSI)

Kao nacionalno normirno tijelo Republike Hrvatske, HZN prati rad Europskog instituta za telekomunikacijske norme (NSO member – National standards organization).

Godine 2010. HZN je bio promatrač u 27 tehnička odbora/pododbora ETSI-ja.

6.7.4 SURADNJA S NACIONALNIM NORMIRNIM TIJELIMA DRUGIH DRŽAVA

Održano je nekoliko regionalnih sastanaka i radionica u području normizacije i srodnim područjima na kojima su sudjelovali predstavnici HZN-a.

Nastavljena je suradnja s nacionalnim normizacijskim organizacijama Njemačke (DIN, VDE), Ujedinjenog Kraljevstva (BSI) te američkom normizacijskom organizacijom ASTM na distribuciji njihovih norma korisnicima u Republici Hrvatskoj.

U lipnju 2010. godine HZN je postao partner Francuske udruge za normizaciju (AFNOR) u projektu tehničke pomoći za izgradnju kapaciteta Instituta za standardizaciju Republike Makedonije (ISRM), nakon što je Europska komisija na natječaju, između šest kandidata, odabrala konzorcij AFNOR i HZN.

Nakon potpisivanja ugovora između AFNOR-a i Europske komisije (Contract no. 2010/244-485 – Macedonia), projekt je započeo 19. srpnja 2010. godine s predviđenim trajanjem od 20 mjeseci. U listopadu 2010. godine AFNOR i HZN potpisali su međukonzorcijski ugovor u kojem su određeni uvjeti u skladu s kojima se HZN-u povjerava izvršenje misija u Makedoniji u okviru ugovora 2010/244-485. Tim ugovorom, koji se odnosi na tehničku pomoć za daljnji razvoj normizacijskih aktivnosti ISRM-a, predviđeno je, u prvoj fazi, 27 radnih dana za rad stručnjaka iz HZN-a. U 2010. godini dva su stručnjaka iz HZN-a bila u Makedoniji, ukupno osam radnih dana.

HZN je potpisao Sporazum o međusobnoj suradnji s Institutom za standardizaciju Crne Gore te Institutom za standardizaciju Bosne i Hercegovine.

Potpisan je Memorandum o razumijevanju s Turskim institutom za normizaciju (TSE) u sklopu 5. sjednice Mješovitoga hrvatsko-turskog gospodarskog odbora 14. prosinca 2010. godine.

6.7.5 SURADNJA S DRUGIM TIJELIMA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Hrvatski zavod za norme tijesno surađuje s ministarstvima i drugim državnim upravnim organizacijama i ustanovama koje u svojem radu upotrebljavaju norme (Državni zavod za mjeriteljstvo, Hrvatska akreditacijska agencija, Agencija za prostore ugrožene eksplozivnom atmosferom i sl.).

Hrvatski zavod za norme također surađuje s Hrvatskom gospodarskom komorom, inženjerskim komorama te strukovnim tehničkim udrugama (HIS-om, Hrvatskim mjeriteljskim društvom, CROLAB-om, hrvatskim ogrankom međunarodnog vijeća za velike elektroenergetske sustave, «CIGRE», Hrvatskim društvom za kvalitetu i drugima).

U prosincu 2010. godine, HZN je potpisao Sporazum s Institutom za hrvatski jezik i jezikoslovlje o suradnji u području tehničkog nazivlja.

6.7.6 SUDJELOVANJE U PREGOVORIMA RH/EU

Hrvatski zavod za norme aktivno je sudjelovao u radnoj skupini za pregovore Republike Hrvatske s Europskom unijom u području pregovora iz poglavlja 1, *Sloboda kretanja roba*. HZN je 1. siječnja 2010. godine primljen u punopravno članstvo europskih organizacija za normizaciju (CEN i CENELEC) te time ispunio sve obveze koje su se odnosile na normizaciju iz članka 73. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

6.8 INFORMATIČKI SUSTAV HZN-a U 2010. GODINI

Informatički sustav HZN-a karakterizira sljedeće:

- održava se IT infrastruktura HZN-a sa 11 servera i 70 radnih stanica u lokalnoj mreži
- informatički sustav HZN-a u potpunosti funkcionira za potrebe članstva u CEN-u i CENELEC-u
- 2010. godine nabavljen je i instaliran sustav za odgovarajuće sigurnosno kopiranje svih servera (*backup*).

Unaprijeđena je internetska stranica HZN-a na hrvatskome i engleskome jeziku www.hzn.hr na kojoj su javnosti dostupni Katalog hrvatskih norma i Program rada HZN-a sa svim normizacijskim projektima, opće informacije o HZN-u, aktivnostima, tehničkoj infrastrukturi (HZN/TO) i publikacijama. Internetske stranice HZN-a se dnevno ažuriraju novim sadržajima.

Na internetskoj stranici HZN-a, redovito se objavljuje e-Glasilo, službeno glasilo HZN-a, koje se prestalo izdavati u tiskanom obliku od broja 6/2008.

U funkciji je e-mail sustav na platformi Lotus Domino/Notes, koji osim uobičajene razmjene poruka osigurava izravnu povezanost s aplikacijskim rješenjima, tj. prihvaćanje i slanje poruka sa svim vrstama priloženih digitalnih dokumenata iz aplikacijskog u e-mail sustav i obrnuto.

Informacijski sustav PSNORM se redovito upotrebljava na ovim aktivnostima:

- preuzimanje bibliografskih podataka, izvornih i radnih dokumenata međunarodnih i pojedinih europskih organizacija za normizaciju u digitalnom obliku

- redovito unošenje i održavanje podataka o tehničkim odborima/pododborima/radnim skupinama i njihovim područjima rada kao i o odgovarajućim međunarodnim i europskim tijelima
- redovito unošenje i održavanje podataka o članovima tehničkih odbora/pododbora i radnih skupina
- redovito unošenje i održavanje podataka o hrvatskim normizacijskim projektima, javnoj raspravi o prijedlozima za prihvaćanje norma, javnoj raspravi o nacrtima hrvatskih norma i o novim hrvatskim normama
- izrada izvještaja za europske i međunarodne institucije o prihvaćenim hrvatskim normama
- izrada izvještaja o prodanim normama onih institucija s kojima je sklopljen ugovor o prodaji norma.

Redovito se koriste aplikacijska rješenja za sljedeće poslovne procese:

- prodaju norma i drugih dokumenata
- financijsko knjigovodstvo
- urudžbiranje dokumenata
- opis i praćenje zaduženja/naplate članarina za članove HZN-a.

Informacijski sustav PSNORM nije održavan u zadovoljavajućoj mjeri u razdoblju od 2009. godine zbog rada na projektu migracije te je povremeno izazivao zastoje u radu.

HZN je 2008. godine, na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske (od 4. rujna 2008. godine) o davanju suglasnosti HZN-u za preuzimanje obveza na teret sredstava Državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblje od 2009. do 2011. godine, za razvoj informatičkog sustava HZN-a s tvrtkom COMBIS d.o.o. sklopio ugovor o „migraciji“ postojećeg sustava upravljanja dokumentima na drugu platformu. S tvrtkom COMBIS d.o.o. proveden je pregovarački postupak bez prethodne objave prema članku 16., stavku 2, točki 3. („iznimna žurnost“) Zakona o javnoj nabavi. Međutim, u obrazloženju direktne pogodbe kao razlog je navedeno da tvrtka COMBIS d.o.o. ima „autorska prava“ prema ugovoru iz 2002. godine, jer je izradila programsku podršku za postojeći informatički sustav još u vrijeme dok je normizacija bila u sastavu bivšeg DZNM-a.

Prema ugovoru cijeli projekt trebao je biti dovršen do kraja siječnja 2010. godine, ali je aneksom ugovora, koji je potpisao prethodni ravnatelj HZN-a, taj rok produžen do kraja lipnja 2010. godine. Međutim, tvrtka COMBIS d.o.o. ni do kraja 2010. godine nije dovršila taj projekt. Istim je aneksom reduciran i opseg ugovora na štetu HZN-a. Nadalje, tvrtka COMBIS d.o.o. samovoljno je mijenjala neke elemente ugovorne specifikacije bez odobrenja, pa čak i bez informiranja HZN-a, što su stručnjaci HZN-a naknadno utvrdili.

Nastali problemi nastojat će se sporazumno riješiti s tvrtkom COMBIS d.o.o.

6.9 NORMOTEKA I RAD S KORISNICIMA

U 2010. godini normoteku su posjetila 802 korisnika izvan Zavoda, u normoteci su obrađene 274 narudžbe za prodaju normativnih dokumenata. Za potrebe rada tehničkih odbora HZN-a, pripremljeno je 179 narudžbi normativnih dokumenata na CD ROM-ovima s odgovarajućom zaštitom. Telefonskim putem pruženo je oko 2200 obavijesti o normama, a elektroničkom poštom odgovoreno je na 445 upita.

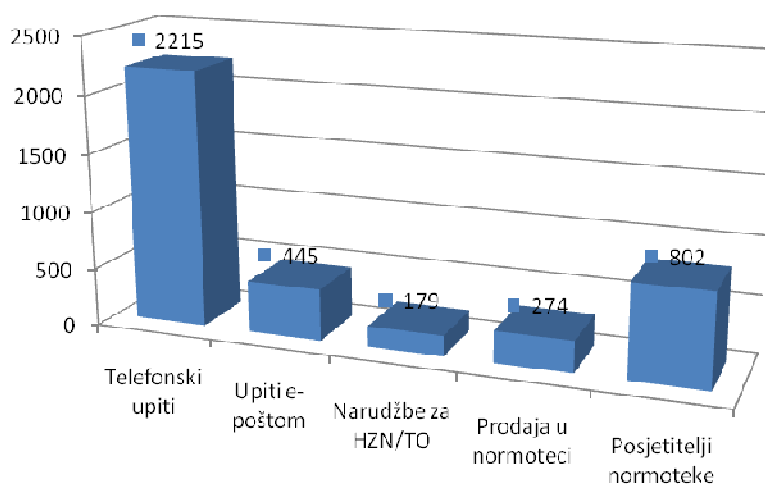
Najveći broj korisnika normoteke u 2010. godini bile su pravne osobe iz područja trgovine i uslužnih djelatnosti, a najveće je zanimanje bilo povezano s pružanjem obavijesti o normama te zahtjevima za nabavu norma iz područja graditeljstva i zaštite zdravlja i okoliša.

Korisnici su iskazali najveće zanimanje za hrvatske norme (HRN), zatim njemačke norme (DIN), međunarodne norme (ISO i IEC), europske norme (CEN i CENELEC), britanske norme (BS) te granske norme (ASTM).

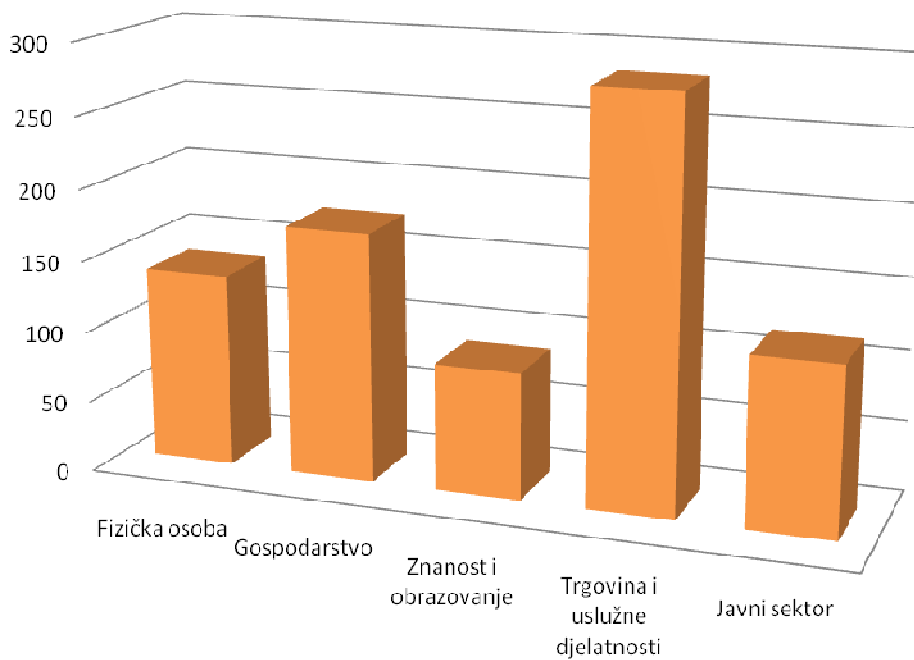
Do kraja godine fond normoteke porastao je za oko 13000 učitanih normativnih dokumenata.

Korisnicima normoteke omogućen je uvid u cjelokupan fond, pretraživanje baza podataka Perinorm i HZNorm, pregled domaćih i stranih stručnih publikacija iz područja normizacije te pretplata na usluge informiranja.

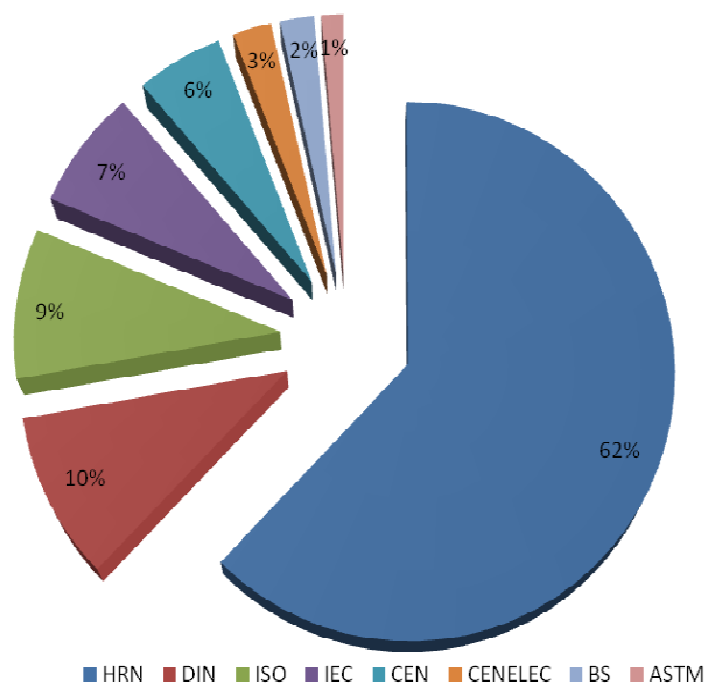
U sklopu održavanja seminara u organizaciji HZN-a, tijekom 2010. godine normoteku je posjetilo stotinjak sudionika kojima su predstavljene zbirke norma kojima normoteka raspolaže te informacije i usluge koje normoteka pruža korisnicima.

Slika 4 – Grafički prikaz usluga normoteke prema vrsti usluge

Slika 5 – Grafički prikaz korisnika normoteke s obzirom na djelatnost

Slika 6 – Grafički prikaz potražnje norma prema normizacijskim organizacijama koje su objavile norme

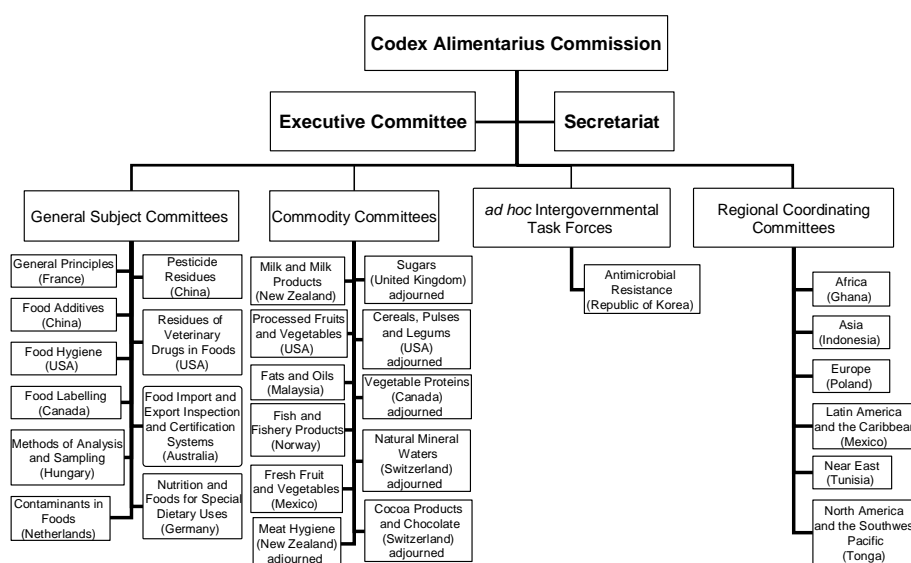
6.10 KONTAKTNA TOČKA ZA CODEX ALIMENTARIUS

Codex Alimentarius je zbirka međunarodnih norma za hranu, smjernica i kodova dobre prakse kojima je glavna svrha zaštita zdravlja potrošača i osiguranje poštenih postupaka u trgovini hranom. Codex Alimentarius služi kao temelj za mnoge nacionalne norme i propise za hranu. Zbirku donosi Komisija Codex Alimentariusa (CAC).

CAC su zajednički osnovale *Organizacija za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih naroda* (FAO) i *Svjetska zdravstvena organizacija* (WHO). Sjedište joj je u Rimu (Italija). Svoju prvu sjednicu održala je 1963. godine, a njezini se sastanci redovito održavaju u Rimu ili Ženevi. Republika Hrvatska je država članica Komisije Codex Alimentariusa od 1994. godine.

Na slici 7. prikazana je organizacijska struktura Codexa Alimentariusa.

Struktura Komisije Codex Alimentariusa

Slika 7 – Organizacijska struktura Codexa Alimentariusa

Države članice WTO-a moraju pri donošenju propisa o sigurnosti hrane upotrebljavati Codexove norme koje priznaju sporazumi WTO/TBT i WTO/SPS. Time se ne zahtijeva da sve države prihvate sve Codexove norme.

Codexove odredbe za sigurnost hrane prihvaćene SPS-om odnose se na najviše granice rezidua za pesticide i veterinarske lijekove, najviše razine za aditive u hrani, najviše razine onečišćivača te zahtjeve za higijenu hrane.

Codexove norme koje priznaje TBT odnose se na označivanje hrane, označivanje prehrambenih vrijednosti, norme o identitetu za pojedine skupine proizvoda, norme trgovačke kvalitete za svježe voće i povrće te *organsku* ili *biološku* hranu.

Svaka država članica Komisije Codex Alimentariusu dužna je ustanoviti Codexovu kontaktnu točku preko koje Komisija komunicira sa zainteresiranim stranama. Hrvatski zavod za norme (HZN) je Codexova kontaktna točka za Republiku Hrvatsku od 1994. godine.

Kontaktna točka za Codex djeluje kao poveznica između tajništva Komisije Codex Alimentariusu i Republike Hrvatske, koordinira sve bitne Codexove aktivnosti u RH, prima sve konačne Codexove tekstove (norme, kodove prakse, smjernice i druge tekstove savjetodavne naravi) i radne dokumente s Codexovih sjednica te ih distribuira zainteresiranim stranama u Republici Hrvatskoj, šalje komentare na Codexove dokumente ili prijedloge Komisiji Codex Alimentariusu ili njegovim tijelima i/ili tajništvu Codexa, radi u suradnji s nacionalnim Codexovim odborom, djeluje kao veza za razmjenu informacija i koordinira aktivnosti s drugim članicama Komisije Codex Alimentariusu, zaprima pozive na Codexove sjednice i informira Predsjedavajućeg i tajništvo CAC-a o predstavnicima Republike Hrvatske na tim sjednicama, održava knjižnicu konačnih Codexovih tekstova te promiče Codexove aktivnosti u Republici Hrvatskoj.

Kontaktna točka Codexa tijekom 2010. godine zaprimila je oko 800 Codexovih radnih dokumenata koji su prosljeđeni članovima Nacionalnog Codexovog odbora. Tijekom 2010. godine stručnjaci iz Republike Hrvatske sudjelovali su na 3 sjednice Komisije Codex Alimentariusu.

Odgovor Republike Hrvatske o nacionalnim sustavima kontrole i sudjelovanju potrošača u uspostavi norma za hranu uključen je u Codexov dokument CX/EURO 10/27/6.

Stručnjaci iz Republike Hrvatske sudjelovali su u radu dviju elektroničkih radnih skupina i to radnoj skupini za određivanje maksimalnih razina *aflatoksina* u osušenim smokvama Codexovog odbora za onečišćivače u hrani (CCCF - *EWG on establishing MLs for aflatoxin in dried figs*) te izradi Codexovog dokumenta Codex Committee on Food Labelling *Discussion Paper on a Structured Approach to the Review of the Guidelines for Production, Processing, Labelling and Marketing of Organically Produced Foods*

Jedan od stručnjaka iz Republike Hrvatske sudjelovao je na izobrazbi *Training workshop on the establishment of pesticide residue standards* održanoj u Budimpešti.

6.11 INFORMACIJSKA SREDIŠNJICA U SMISLU SPORAZUMA WTO/TBT

Informacijska središnjica WTO/TBT redovito pruža zainteresiranim stranama (fizičkim i pravnim osobama) iz zemlje i inozemstva informacije o vrijedećim hrvatskim normama i tehničkim propisima. U okviru svojih zadataka, Informacijska središnjica WTO/TBT-a odgovorila je na oko 200 upita o hrvatskim normama, hrvatskim tehničkim propisima, certificiranju proizvoda te tijelima za certificiranje i ispitivanje. Većina je upita bila iz inozemstva.

Predstavnik HZN-a sudjelovao je na redovitim sastancima Odbora za tehničke zapreke u trgovini Svjetske trgovinske organizacije WTO/TBT, koji su održani u ožujku, lipnju i studenome 2010. godine u Ženevi, Švicarska. Dva predstavnika sudjelovala su u radu šestog, posebnog sastanka o postupcima razmjene informacija koji je organizirao WTO/TBT odbor.

Vlada Republike Hrvatske svojim Zaključkom (Klasa: 910-04/98-01/05, Urbroj: 5030105-10-1) od 21. listopada 2010. odredila je HZN kao notifikacijsko tijelo u smislu Sporazuma o tehničkim zaprekama u trgovini (TBT) pri Svjetskoj trgovinskoj organizaciji (WTO). U skladu sa zaključkom Vlade, HZN će obavješćivati Tajništvo WTO-a o tehničkim propisima, normama i postupcima ocjene sukladnosti tijekom postupka njihova donošenja u Republici Hrvatskoj, a u skladu s obvezama koje proizlaze iz WTO/TBT sporazuma.

6.12 PRUŽANJE DRUGIH VRSTA USLUGA

6.12.1 Dodjela registracijskih brojeva

U HZN-u se provode i postupci dodjele registracijskog broja za izdavače kartica (IIN) (u skladu s normom ISO/IEC 7812, *Identification cards – Identification of issuers*), dodjele registracijskog broja za proizvođače vozila i dijelova vozila (WMI, WPMI) (u skladu s normama HRN ISO 3780:1998, *Cestovna vozila – Međunarodna oznaka proizvođača (ISO 3780:1983)* i HRN ISO 4100:1998, *Cestovna vozila – Međunarodna oznaka proizvođača dijelova (ISO 4100:1980)*) i dodjele registracijskog broja davatelja programskih usluga za smart kartice (RID) (prema normi ISO/IEC 7816-5:2004, *Identification cards – Integrated circuit cards – Part 5: Registration of application providers*).

Tijekom 2010. godine provedena su tri (3) postupka dodjele registracijskog broja za izdavatelja identifikacijskih kartica (IIN), tri (3) postupka dodjele registracijskog broja za proizvođače vozila (WMI) te jedan (1) postupak dodjele registracijskog broja proizvođača dijelova vozila (WPMI).

U HZN-u se održava registar dodijeljenih registracijskih brojeva za Republiku Hrvatsku (javno dostupan na internetskim stranicama HZN-a).

6.12.2 Seminari, predavanja i radionice za izobrazbu korisnika u području primjene norma

Tijekom 2010. godine Hrvatski zavod za norme organizirao je veći broj seminara i radionica o primjeni norma u različitim područjima tehničkih i društvenih djelatnosti.

U suradnji s Rudarsko-geološko-naftnim fakultetom, HZN je organizirao seminar „Stavljanje na tržište pirotehničkih proizvoda i eksploziva za civilnu uporabu“ za članove odgovarajućega tehničkog odbora.

HZN je u suradnji s ISO/DEVCO organizirao nacionalnu radionicu o novoj međunarodnoj normi ISO 26000, *Upute za društvenu odgovornost*, te regionalni seminar o budućoj međunarodnoj normi ISO 50001, *Upravljanje energijom i energetska učinkovitost*.

HZN je u suradnji s Britanskim institutom za norme (BSI) organizirao seminar na temu *Kako norme pridonose održivomu razvoju*.

U suradnji s CROLAB-om HZN, je organizirao sljedeće seminare o primjeni norma u laboratorijskoj praksi:

- *Norme koje se koriste u radu laboratorija, akreditacija, zakoni i propisi*, Zagreb, 2010-01-19 i 2010-02-23
- *Novi pristup u mikrobiološkoj kontroli hrane*, Zagreb, 2010-02-26, 2010-05-07
- *Praćenje kakvoće zraka – zakoni, norme i praksa*; Zagreb, 2010-05-19
- *Stavljanje pirotehničkih artikala i eksploziva za civilnu uporabu na tržište*, Zagreb, 2010-07-12
- *Odnos žigova i oznaka izvornosti i zemljopisnog podrijetla unutar područja intelektualnog vlasništva*, Zagreb 2010-10-21
- *ISO 9001 – brzi seminar*, Zagreb 2010-09-30 i 2010-12-17

6.12.3 Usluge informiranja korisnika norma

Hrvatski zavod za norme (HZN) svojim članovima i korisnicima nudi usluge jednokratnog i trajnog informiranja, pretplatu i stalne narudžbe na norme prema *Cjeniku usluga Hrvatskog zavoda za norme*.

Usluga informiranja odnosi se na hrvatske, europske i međunarodne norme. Na zahtjev korisnika, jednokratno, 6 ili 12 puta godišnje, isporučuju se popisi norma prema upitu (jednom tehničkom odboru, jednoj skupini ili podskupini Međunarodne razredbe norma – ICS, tehničkome propisu ili europskoj direktivi Novoga pristupa).

Pretplata na norme, usluga je kojom se isporuka norma obavlja odmah nakon narudžbe korisnika, a norme se naplaćuju iz sredstava koja su unaprijed uplaćena na račun HZN-a.

Usluga održavanja stalnih narudžaba odnosi se na hrvatske i međunarodne norme, a uključuje praćenje objavljivanja novih norma prema odabranom užem području (jednom tehničkom odboru, jednoj skupini ili podskupini Međunarodne razredbe norma - ICS), izradu pregleda podataka te isporuku novih norma.

Tijekom 2010. godine pružene su četiri (4) usluge informiranja prema *Cjeniku usluga Hrvatskog zavoda za norme*.

6. 13 IZDAVAČKA DJELATNOST

6.13.1 HRVATSKE NORME

U HZN-u se tehnički uređuju i oblikuju hrvatske norme i drugi normativni dokumenti i pripremaju u formatu spremnom za tisak.

U 2010. godini objavljene su četiri (4) nove hrvatske norme prihvaćene uz prijevod (u prosjeku 25 stranica po dokumentu), dok je najveći broj norma prihvaćen u izvorniku.

Odsjek za tehničku pripremu norma oblikuje prihvaćene europske, međunarodne i izvorne norme u format koji odgovara hrvatskoj normi (u elektroničkom PDF formatu).

6.13.2 DRUGE PUBLIKACIJE

6.13.2.1 Prijevodi međunarodnih uputa (ISO-a i ISO/IEC-a)

ISO/IEC *Guide* 50:2002, Sigurnosni aspekti – Smjernice za sigurnost djece

ISO/IEC *Guide* 51:1999, Sigurnosni aspekti – Smjernice za njihovo uključivanje u norme (zamjena za izdanje DZNM-a iz 2000.)

ISO *Guide* 73:2009, Upravljanje rizikom – Terminološki rječnik

6.13.2.2 Prijevodi europskih dokumenata objavljeni na internetskim stranicama HZN-a

CEN/CENELEC-ovi unutrašnji propisi – 3. dio: Pravila za ustroj i sastavljanje publikacija CEN/CENELEC-a (ISO/IEC Smjernice – 2. dio, preinačen) (Prijevod dokumenta broj 1/2010)

CEN Statut CEN-a Glavno tajništvo CEN-a, 2004-10-01 (Prijevod dokumenta broj 2/2010)

CEN/CENELEC *Guide* 17, Upute za pisanje norma uzimajući u obzir potrebe mikro, malih i srednjih poduzeća (SME) (Prijevod dokumenta broj 3/2010)

CEN/CENELEC *Guide* 10:2010, Smjernice za distribuciju i prodaju CEN/CENELEC-ovih publikacija (Prijevod dokumenta br 4/2010)

CLC *Guide* 24:2005, Normizacija elektromagnetske kompatibilnosti (EMC) namijenjena odborima za proizvode (Prijevod dokumenta broj 5/2010)

CLC *Guide* 25:2005, Upute za uporabu norma u implementaciji EMC direktive (Prijevod dokumenta broj 6/2010)

6.13.3 SLUŽBENO GLASILO

Tijekom 2010. godine objavljeno je šest brojeva HZN e-glasila s ukupno 100 stranica članaka, obavijesti o radu međunarodnih i europskih organizacija za normizaciju, novosti iz HZN-a i drugih zanimljivosti.

U prilogu svakog e-glasila objavljuje se Oglasnik za normativne dokumente u kojem se objavljuju rezultati hrvatske normizacije:

- nove hrvatske norme
- nacrti hrvatskih norma
- prijedlozi za prihvaćanje stranih norma u izvorniku
- povučene norme i povučeni nacrti norma
- obavijesti o normama europskih i međunarodnih organizacija za normizaciju.

6.14 AKTIVNOSTI U PROMICANJU NORMA

6.14.1 PREDSTAVLJANJE HRVATSKOG ZAVODA ZA NORME

Tijekom 2010. godine aktivnosti povezane s komunikacijom s javnošću te poslovima međunarodne suradnje bile su usmjerene u prvom redu na pripremu i organizaciju predstavljanja normizacije i HZN-a stručnoj i široj javnosti na stručnim skupovima, izložbama, seminarima, radionicama, okruglim stolovima te na promicanju djelatnosti HZN-a na specijaliziranim sajmovima i skupovima:

- Predstavljanje djelatnosti i novih norma na 20. međunarodnom elektroinženjerskom simpoziju u Šibeniku, održanom u mjesecu svibnju 2010. godine;
- HZN je bio pokrovitelj 10. hrvatske konferencije o kvaliteti i 1. znanstvenoga skupa Hrvatskog društva za kvalitetu, 10. – 12. svibnja 2010. godine u Šibeniku;
- HZN se predstavio na 52. međunarodnom sajmu obrtništva, središnjem poslovnom događaju obrtnika, malih i srednjih poduzetnika u Hrvatskoj održanom 14. - 17. travnja 2010. godine na Zagrebačkom velesajmu.

Putem sredstava javnog priopćavanja HZN je redovito obavještavao hrvatsku javnost o aktualnim normizacijskim aktivnostima izdavanjem priopćenja za medije, vođenjem *press-clippinga* i drugim PR aktivnostima:

- interaktivnom komunikacijom s korisnicima i pružanjem ciljanih informacija putem pisanih materijala i internetskih stranica (obavijesti o novim elektroničkim publikacijama, pisanje obavijesti o novim uslugama, vođenje arhive vijesti - internacionalizacija i promicanje na internetu)
- analizom uspješnosti javnog komuniciranja odnosno prikupljanjem povratnih informacija i njihovom prilagodbom za daljnju uporabu u pripremi i planiranju poslovanja
- redovitim unapređivanjem i upravljanjem komunikacijama s međunarodnim, europskim i nacionalnim organizacijama za normizaciju i njihovim uredima za odnose s javnošću.

Međunarodna suradnja

U području međunarodne suradnje, HZN je pratio rad međunarodnih organizacija za normizaciju (ISO i IEC) i europskih organizacija za normizaciju (CEN, CENELEC, ETSI) u području upravljanja komunikacijama. Predstavnicima HZN-a aktivno je sudjelovala u radu CEN-CENELEC-ova projektnog tima za izradu promidžbenih materijala i određivanje novih alata za promidžbu normizacije, a kojima se služe djelatnici za odnose s javnošću pri predstavljanju normizacijske djelatnosti. Uz redovito prikupljanje obavijesti o nacionalnom radu i njihovo prosljeđivanje međunarodnim i europskim organizacijama za normizaciju, nastavljeno je sudjelovanje u radu tih tijela u području koje se bavi pitanjima komunikacije s javnošću i praćenjem rada međunarodnih i europskih organizacija za normizaciju.

6.14.2 OBILJEŽAVANJE SVJETSKOG DANA NORMA 2010. GODINE

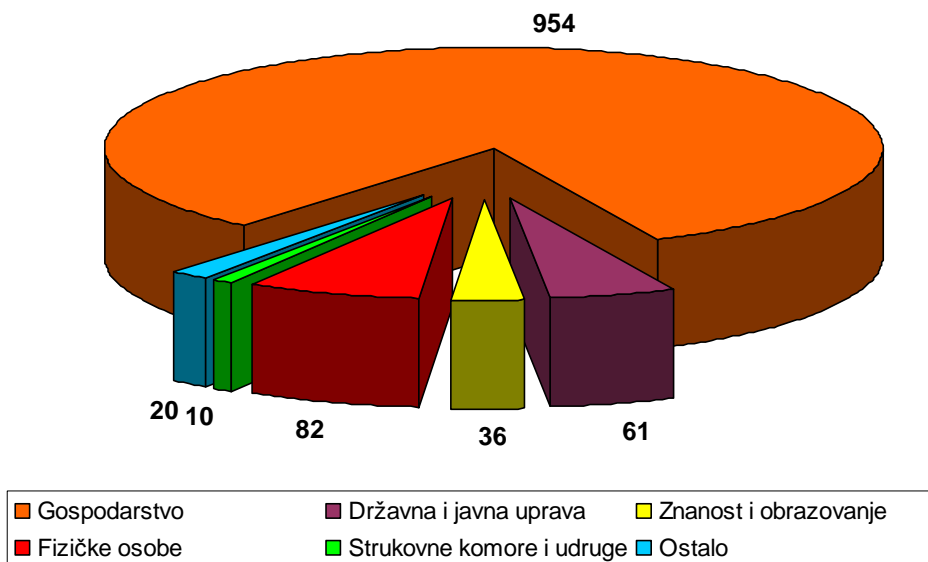
Prigodom Svjetskog dana norma 14. listopada 2010. godine Hrvatski zavod za norme uputio je priopćenje hrvatskoj javnosti putem sredstava javnog priopćavanja u kojem je prenesena poruka svjetskih organizacija za normizaciju ISO-a, IEC-a i ITU-a. U poruci je pod krilaticom *Norme čine svijet dostupnim* istaknuto da norme predstavljaju platformu za širenje tehnoloških inovacija, kako u razvijenim tako i u zemljama u razvoju te pomažu bržemu rastu tržišta i povećanju svjetske trgovine. One ujedno pomažu projektantima, proizvođačima i donositeljima političkih odluka da u sadašnjosti i budućnosti svijet učine sigurnijim i svima dostupnijim.

6.15 MARKETING I DISTRIBUCIJA NORMA I NORMATIVNIH DOKUMENATA

6.15.1 OPĆI PRIKAZ AKTIVNOSTI HZN-a U DISTRIBUCIJI NORMA I NORMATIVNIH DOKUMENATA

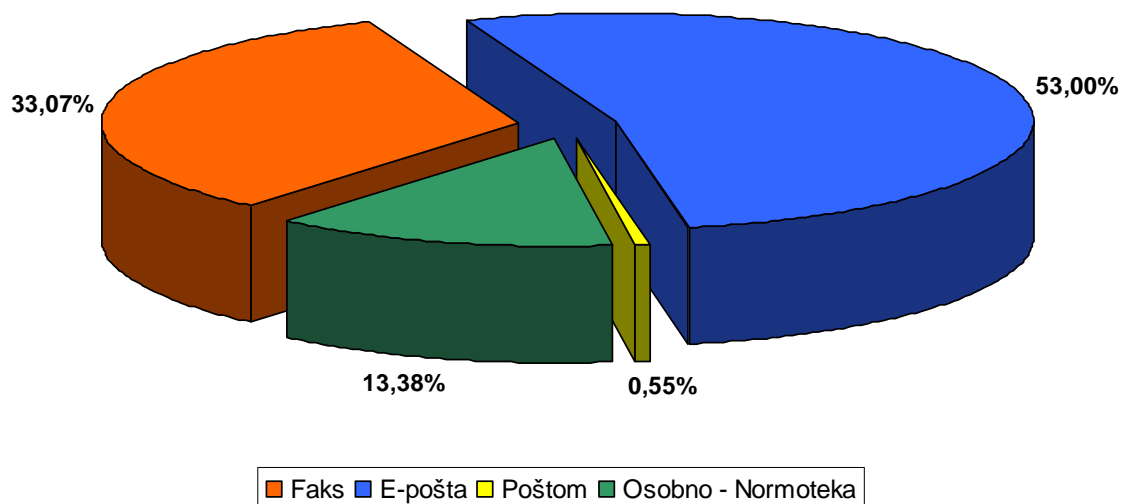
Tijekom 2010. godine zaprimljeno je 2532 predmeta od ukupno 1163 korisnika. Struktura korisnika u 2010. godini prikazana je na slici 8.

Iako se broj zaprimljenih predmeta iz godine u godinu kontinuirano povećavao, gospodarska situacija utjecala je na smanjenje broja zaprimljenih predmeta u 2010. godini, što se može vidjeti brojčano iz tablice 4 i grafički na slici 13.

Slika 8 – Prikaz strukture korisnika/kupaca norma prema djelatnosti

Tijekom 2010. godine predmeti su zaprimani putem e-pošte, faksa, pošte ili osobno od korisnika/kupaca u normoteci HZN-a. Struktura načina zaprimanja predmeta u 2010. godini prikazana je na slici 9.

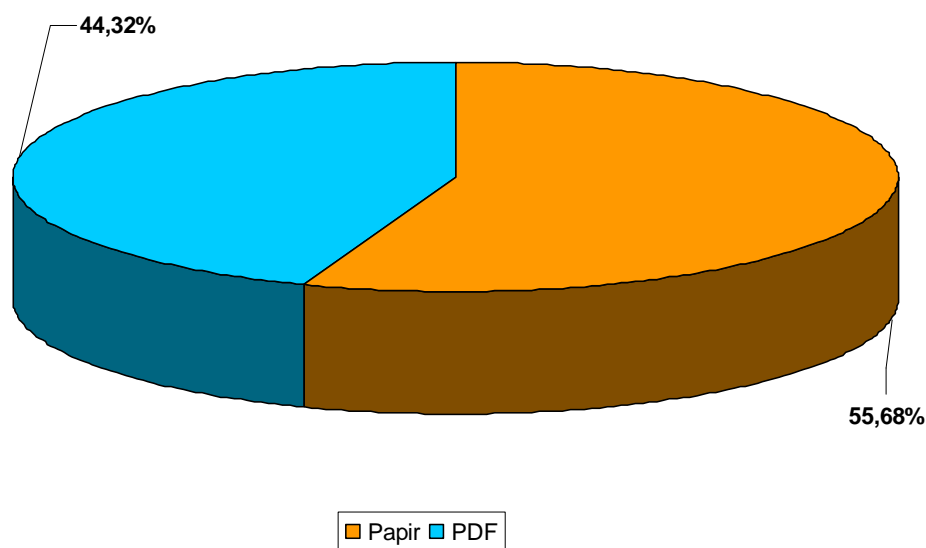

Slika 9 – Prikaz strukture načina zaprimanja predmeta

Hrvatski je zavod za norme do 2009. godine prodavao normativne dokumente isključivo u papirnatome izdanju. Radi zaštite autorskih prava odnosno označivanja zakonitog nositelja licencije, HZN je od 1. ožujka 2009. godine počeo zaštićivati normativne dokumente pomoću vodenog žiga. Vodenim žigom obilježava se svaka stranica normativnog dokumenta i u pravilu sadrži sljedeće podatke: ime kupca, broj računa, datum kupnje i obavijest „Zabranjeno umnožavanje u bilo kojem obliku i na bilo koji način bez pisane dozvole HZN-a.“

Uvođenjem takvog oblika zaštite hrvatski normativni dokumenti (HRN, HRS, HRI i dr.) te u skladu s odobrenjem ISO-a i IEC-a, međunarodni normativni dokumenti postali su dostupni u papirnatom i/ili elektroničkom (pdf) izdanju. Normativni dokumenti kupljeni u elektroničkom izdanju u ovome trenutku isporučuju se isključivo na CD-ROM-u. Ostali normativni dokumenti (ASTM, BS, DIN, VDE,...) dostupni su isključivo u papirnatome izdanju.

U 2010. godini broj prodanih normativnih dokumenata u elektroničkom obliku porastao je za 37 % odnosu na 2009. godinu te sada iznosi 44,32 % ukupnog broja prodanih normativnih dokumenata.

Slika 10 – Prikaz odnosa prodanih normativnih dokumenata s obzirom na sredstvo zapisa

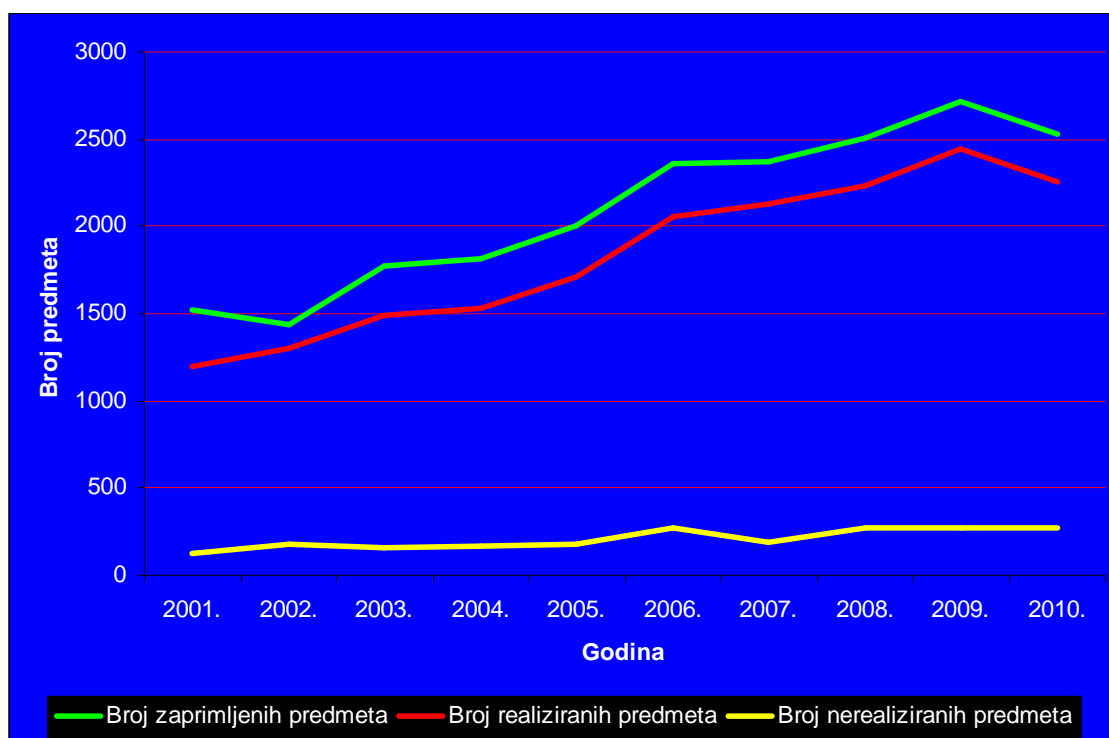
Na različitim stručnim skupovima i seminarima u organizaciji HZN-a redovito se obavlja promidžba hrvatskih norma sudionicima tih skupova i seminara te potiče njihova uporaba.

6.15.2 DISTRIBUCIJA HRVATSKIH NORMA I DRUGIH NORMATIVNIH DOKUMENATA

U 2010. godini prodano je 4141 različitih normativnih dokumenata u 7956 primjeraka.

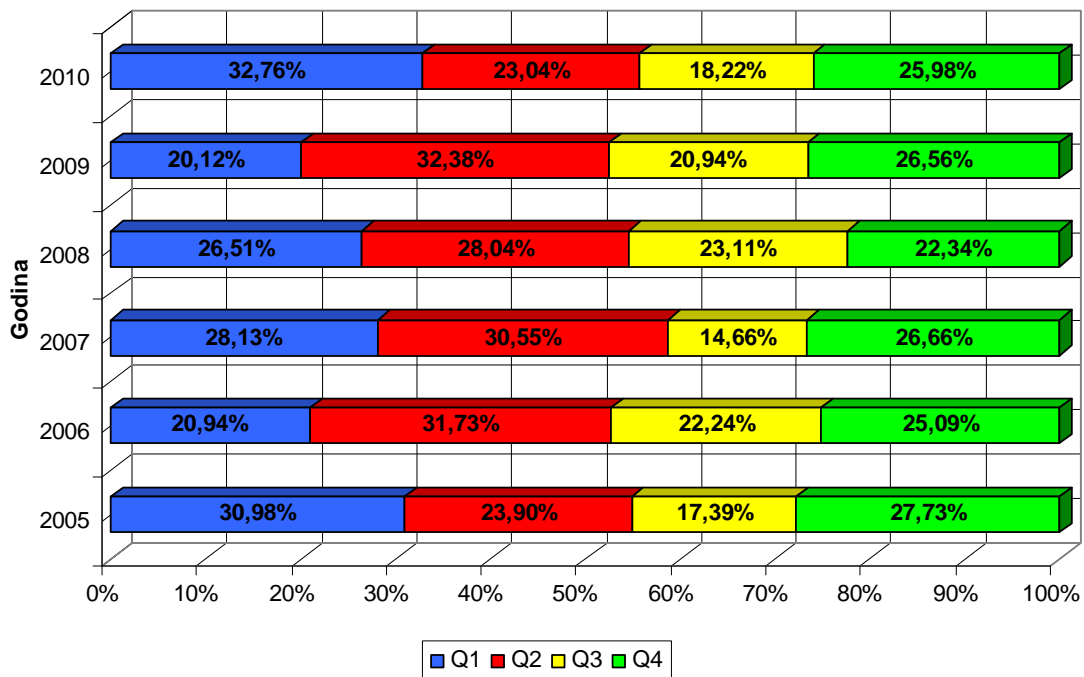
Tablica 4 – Prikaz broja zaprimljenih i realiziranih predmeta

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Broj zaprimljenih predmeta	1522	1440	1777	1817	2008	2362	2373	2505	2717	2532
Broj realiziranih predmeta	1199	1299	1493	1534	1709	2054	2131	2237	2447	2258

Slika 11 – Prikaz odnosa zaprimljenih, realiziranih i nerealiziranih predmeta

Usporedba prodaje normativnih dokumenata na godišnjoj i tromjesečnoj osnovi prikazana je na slici 5.

Slika 12 – Prikaz prodaje norma/publikacija po tromjesečjima

Obrazloženje gore navedenih pokazatelja:

1. Broj zaprimljenih predmeta manji je za 6,5 % u odnosu na 2009. godinu odnosno približno jednak broju zaprimljenih predmeta u 2008. godini.
2. Broj realiziranih predmeta u 2010. godini iznosio je 90 % od ukupnog broja zaprimljenih predmeta. U 10 % zaprimljenih predmeta, nakon dobivanja predračuna od HZN-a, korisnici su odustali od kupnje.
3. Iako je u 2009. godini postotak prodanih hrvatskih normativnih dokumenata dosegnuo iznos od 91,9 % od ukupnog broja prodanih normativnih dokumenata, u 2010. godini on se smanjio i iznosio 87,3 %.
4. Gospodarska situacija utjecala je na ukupan broj prodanih normativnih dokumenata u 2010. godini koji je pao je za gotovo 35 % u odnosu na 2009. godinu.
5. Prihod od prodaje hrvatskih normativnih dokumenata u ukupnim prihodima od prodaje normativnih dokumenata u 2010. godini iznosio je 79,8 %, što je neznatan pad u odnosu na 2009. godinu

6.15.3 DISTRIBUCIJA MEĐUNARODNIH NORMA I NORMA DRUGIH NACIONALNIH TIJELA KORISNICIMA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Tijekom 2010. godine nastavljena je suradnja HZN-a s međunarodnim (ISO, IEC), europskim (CEN, CENELEC), nekim nacionalnim normirnim tijelima (DIN, BSI) i američkim tijelom ASTM povezano s dostupnosti norma tih tijela i njihovom prodajom na području Republike Hrvatske na temelju ugovora koji su sklopljeni neposredno nakon početka rada HZN-a tijekom 2005. godine.

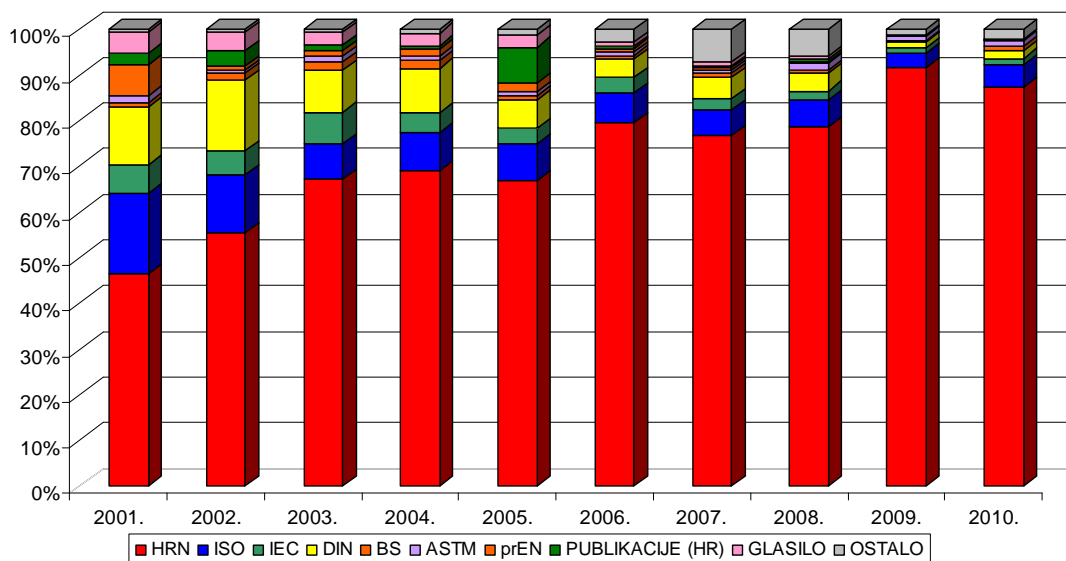
Potražnja za stranim normama porasla je u 2010. godini za 15 % u odnosu na 2009. godinu. Zbog nabave stranih normativnih dokumenta (API, ASME, IP, ISA, NFPA, ...) nastavljena je suradnja s danskim normirnim tijelom DS. Budući da se većina američkih institucija direktno ne bavi prodajom svojim dokumenata, već to rade preko distributera, odabir DS-a za nabavu navedenih norma bio je opravdan izbor zbog njihovih najpovoljnijih uvjeta.

Tijekom 2010. godine nije sklopljen nijedan novi ugovor za osiguravanje dostupnosti stranih norma.

Tablica 5 – Prodaja normativnih dokumenata prema izvorniku

	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
HRN	2166	3119	4849	5041	4865	8778	7457	7588	9830	6937
ISO	820	707	575	627	594	701	549	567	328	410
IEC	286	294	494	310	251	376	242	198	123	101
prEN	319	64	99	104	130	86	69	43	11	22
DIN	598	862	660	709	447	441	447	361	141	142
BS	38	96	140	127	73	90	72	83	47	66
ASTM	72	25	83	68	61	84	61	126	72	90
GLASILO	221	231	210	202	183	86	98	62	-**	-**
PUBLIKACIJE (HR)	111	182	81	65	585	63	30	57	25	12
OSTALO	31	35	38	59	100	313	687	571	146	176
UKUPNO	4662	5615	7229	7312	7289	11018	9712	9656	10723	7956

** HZN Glasilo se od broja 6/2008 izdaje isključivo u elektroničkom obliku (u PDF formatu) i besplatno je dostupno na službenoj internetskoj stranici HZN-a (www.hzn.hr)

Slika 13 – Prikaz prodaje normativnih dokumenata prema izvorniku

Ako se podaci o prodaji normativnih dokumenata prate u razdoblju od 2001. do 2010. godine, može se zaključiti da je 2010. godina bila vrlo „teška“ godina kako za gospodarstvo u Republici Hrvatskoj tako i za prodaju normativnih dokumenata. Broj prodanih normativnih dokumenata u 2010. godini bio je najlošiji u proteklih 5 godina (od osnivanja HZN-a) i niži od prosjeka prodanih normativnih dokumenata u navedenom razdoblju. (Tablica 2 – Prikaz prodaje normativnih dokumenata prema izvorniku).

6.16 SUSTAV KVALITETE HZN-a

Godine 2009. HZN je proveo certifikaciju sustava kvalitete te je u ožujku 2009. godine dobio CERTIFIKAT CH 09/0395 kvalitete prema normi ISO 9001:2008. Certifikaciju sustava kvalitete provela je švicarska tvrtka SGS. Certifikat vrijedi do ožujka 2012. godine.

7 FINANCIJSKO IZVJEŠĆE

Za Hrvatski zavod za norme (glava 050/80) planirana su sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2010. godinu (Narodne novine 51/2009) u iznosu od 13.360.870,00 kn (opći prihodi i primici - izvor 11). Zaključno s 31. prosinca 2010. godine doznačen je ukupan iznos sredstava od 11.409.236,62 kn, od toga 11.405.940,37 kn su opći prihodi i primici, odnosno 85,37 % dok su namjenski prihodi doznačeni u iznosu od 3.296,25 kn.

U studenome 2010. godine na temelju članka 50. Zakona o proračunu (Narodne novine, br. 87/08), stavak 4: "da se uplaćene i prenesene, a neplanirane pomoći, donacije, prihodi za posebne namjene i namjenski primici od zaduživanja mogu koristiti prema naknadno utvrđenim aktivnostima i/ili projektima u državnom proračunu", Hrvatski zavod za norme dobio je suglasnost Ministarstva financija za otvaranje novog izvora 43 – namjenska sredstva u Državnom proračunu za 2010. godinu, za projekt *AFNOR/HZN. Project: Macedonia Technical assistance for capacity building of the Institute of Standardisation (ISRM)*.

Svrha je projekta tehnička pomoć u razvoju normizacije i priprema *Instituta za standardizaciju Republike Makedonije* (MACEDONIA project: EuropeAid/129223/ C/SER/MK - Technical assistance for capacity building of the Institute of Standardisation) za punopravno članstvo u europskim normizacijskim organizacijama. Glavni je nositelj projekta *Francuski zavod za norme* (AFNOR), a HZN sudjeluje kao partner AFNOR-a za dio projekta koji se odnosi na pripremu ISRM-a za punopravno članstvo u CEN-u i CENELEC-u.

U skladu s odredbama Zakona o proračunu (Narodne novine 87/2008) i Zakona o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2010. godinu (Narodne novine 151/09.), HZN je izradio financijski plan za razdoblje od siječnja do prosinca 2010. godinu u iznosu od 13.360.870,00 kn.

Rashode poslovanja u 2010. godini Hrvatski zavod za norme sveo je u okvire raspoloživih financijskih sredstava, a mjerama štednje i preraspodjelom sredstava u iznosu od 204.000,00 kn, planiranih u financijskom planu, podmirene su i dospjele obveze.

7.1 PRIHODI

Planirana su sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2010. godinu u iznosu od 13.360.870,00 kn (opći prihodi i primici – izvor 11).

1. Izmjenom i dopunom Državnog proračuna (Narodne novine 137/2010) ukupna planirana sredstva preraspodijeljena su u ukupnom iznosu od 204.000,00 kn.

Ostvareni prihodi ukupno iznose 11.437.159,78 kn, a ostvarenje u odnosu na plan je 85,6 %.

Iz redovite djelatnosti HZN-a fakturirano je izlaznih računa u iznosu od 3.853.317,74 kn, a naplaćeno je 3.829.459,40 kn što predstavlja 99 %. Prihodi koje HZN ostvaruje prodajom norma, naplatom članarina i drugim aktivnostima uplaćuju se u Državnu riznicu pod šifrom 5681 i vode se samo u evidencijama HZN-a.

Tablica 6 – Prihodi ostvareni na temelju obavljanja redovite djelatnosti:

PRIHODI	2009.	2010.	indeks 2010/2009*100
norme	2.903.964,15 kn	2.248.559,40 kn	77,00
članarine	1.798.850,00 kn	1.580.900,00 kn	87,00
ukupno	4.702.814,15 kn	3.829.459,40 kn	81,00

7.2 RASHODI

Ukupno planirani rashodi poslovanja za 2010. godinu iznose 13.360.870,00 kn (opći prihodi i primici - izvor 11).

Ukupni rashodi izvršeni su u iznosu 11.417,563,00 kn odnosno 85,46 % u odnosu na plan.

Rashodi poslovanja se sastoje od: rashoda za zaposlene, materijalnih rashoda i financijskih rashoda.

Rashodi za zaposlene izvršeni su u ukupnom iznosu 6.501.817,53 kn što predstavlja 89 % od plana. Rashodi za zaposlene izvršeni su prema Zakonu o plaćama u javnim službama i propisanoj proračunskoj osnovici.

Udio izvršenih rashoda za zaposlene u ukupno izvršenom proračunu za 2010. godinu iznosi 57 %.

Materijalni rashodi izvršeni su u ukupnom iznosu 4.220.934,00 kn što predstavlja 94,2 % u odnosu na plan.

Udio izvršenih materijalnih rashoda u ukupno izvršenom proračunu za 2010. godinu iznosi 37 %.

Najmanje ostvarenje u odnosu na plan ostvareno je kod rashoda za premije osiguranja.

Značajniji izvršeni rashodi za usluge odnose se na rashode za međunarodne članarine, intelektualne i osobne usluge, službena putovanja i usluge tekućeg i investicijskog održavanja.

HZN plaća članarine međunarodnim organizacijama za normizaciju (ISO i IEC) i europskim organizacijama za normizaciju (CEN i CENELEC).

Financijski rashodi izvršeni su u iznosu 22.858,00 kn što predstavlja 99,4 % u odnosu na plan.

Udio izvršenih financijskih rashoda u ukupno izvršenom proračunu za 2010. godinu iznosi 1,00 %.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine izvršeni su u iznosu 671.953,78 kuna što predstavlja 43,5 % u odnosu na plan.

Udio izvršenih rashoda za nefinancijsku imovinu u ukupno izvršenom proračunu za 2010. godinu iznosi 5,00 %.

Hrvatski zavod za norme realizirao je sljedeće projekte nefinancijske imovine:

Projekt	Iznos (kn)
K651006 Izgradnja i opremanje poslovnog prostora	65.283,85
K651008 Informatizacija Zavoda	526.669,93
K651010 Razvoj informacijskog sustava	80.000,00
Ukupno	671.953,78

HZN je podmirio sve dostavljene fakture prema svojim dobavljačima do 31. prosinca 2010. godine.

Na temelju projekta AFNOR/HZN, Hrvatski zavod za norme prenosi u 2011. godinu namjenskih prihoda u ukupnom iznosu 17.265,09 kn.

Hrvatski zavod za norme završio je poslovnu godinu 2010. s pozitivnim financijskim rezultatom u iznosu od 51.333,00 kn.

ZAKLJUČAK

Hrvatski zavod za norme (HZN) je od 1. siječnja 2010. godine punopravni član Europskog odbora za normizaciju (European Committee for Standardization, CEN) i Europskog odbora za elektrotehničku normizaciju (European Committee for Electrotechnical Standardization, CENELEC). HZN je od 1. siječnja 1994. godine i nacionalna normizacijska organizacija (NSO) član ETSI-ja. Time je HZN ispunio uvjete iz članka 73. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju koji se odnose na članstvo Republike Hrvatske u specijaliziranim europskim organizacijama za normizaciju (CEN, CENELEC, ETSI).

U skladu s obvezama HZN-a koje proizlaze iz članstva u europskim organizacijama za normizaciju, HZN je tijekom 2010. godine sudjelovao u radu tehničkih tijela CEN-a i CENELEC-a te na sastancima Upravnog vijeća CEN-a i redovitim i izvanrednim godišnjim skupštinama CEN-a i CENELEC-a. HZN je redovito glasovao o svim radnim dokumentima CEN/BT-a i CENELEC/BT-a kao i o svim radnim dokumentima CEN-a, CENELEC-a i ETSI-ja te o radnim dokumentima tehničkih odbora međunarodnih organizacija u čijem radu HZN aktivno sudjeluje.

HZN prati dinamiku razvoja europskih norma te u skladu s tom dinamikom prihvaća europske norme u nacionalni normizacijski sustavu u skladu s datumima predviđenim za njihovo prihvaćanje. Do kraja 2010. godine u hrvatski normizacijski sustav ukupno je prihvaćeno 25887 europskih i međunarodnih norma. Tijekom 2010. godine objavljena je 2721 nova hrvatska norma, povučeno je 1150 norma, a za javnu je raspravu objavljeno oko 4000 dokumenata. U bazu podataka upisano je oko 3700 novih projekata.

Zbog uloge koju usklađene europske norme imaju u provedbi tehničkog zakonodavstva koje se temelji na načelima novoga pristupa, Hrvatski zavod za norme tijesno surađuje s ministarstvima i drugim državnim upravnim organizacijama u pripremi popisa odgovarajućih norma koje služe kao tehnička potpora za provedbu toga zakonodavstva.

Predstavnik HZN-a sudjelovao je u radu odbora Europske komisije koji se odnosi na primjenu Direktive 98/34/EZ te sastancima Odbora za tehničke zapreke u trgovini Svjetske trgovinske organizacije WTO/TBT.

Vlada Republike Hrvatske je 21. listopada 2010. odredila HZN kao notifikacijsko tijelo u smislu Sporazuma o tehničkim zaprekama u trgovini (TBT) pri Svjetskoj trgovinskoj organizaciji (WTO).

Dovršen je proces preustroja tehničkih odbora prema novim pravilima rada. Na kraju 2010. godine, HZN je imao 170 aktivnih tehničkih odbora ustrojenih prema novim pravilima s oko 2500 članova.

Tehnički odbori HZN-a prate rad većeg broja međunarodnih i europskih tehničkih odbora: 127 ISO/TC-a (65 % od ukupnog broja ISO/TC-a), 38 IEC/TC-a (40 %), 214 CEN/TC-a (77 %), 25 CENELEC/TC-a (44 %) i sve postojeće ETSI/TC-e (100 %).

Pojačan je rad na prihvaćanju i pripremi prijevoda europskih norma iz područja graditeljstva (tzv. eurokodova) i izradi nacionalnih dodataka tim normama. Za izradbu nacionalnih dodataka Geofizički zavod Prirodoslovno matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu priredio je podatke za seizmološke karte, a Državni hidrometeorološki zavod priredio je podatke potrebne za odgovarajuće karte klimatsko-meteoroloških parametara.

Katalog hrvatskih norma redovito se prosuvremenjuje na internetskoj stranici HZN-a.

HZN je bio suorganizator i pokrovitelj niza skupova te aktivno sudjelovao sa stručnim prezentacijama na tim skupovima.

Hrvatski zavod za norme do 31. prosinca 2010. godine podmirio je sve financijske obveze prema svojim dobavljačima.

Hrvatski zavod za norme završio je poslovnu godinu 2010. s pozitivnim financijskim rezultatom u iznosu od 51.333,00 kn.

HZN-7-31/2011-UV-2

Zagreb, 14. travnja 2011.

Ravnatelj HZN-a

Mirko Vuković, dipl. ing. el.